

۲۷

در شش ماه اخیر

دری زره او پنخه سوده پروژې

حماسه مانده ګار

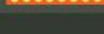

کوچیان او پرمختیابی پروژې

جلوگیری از انسداد

راه های دهاتی در زمستان

د افغانستانی جمهوریت

ارگان نشراتی
وزارت احیا و اکشاف دهات
جدي ۱۳۹۱
شماره بیست و هفتم

فهرست مطالب

۲	کانگری ارزښت
۳	أخبار و فعالیت های توسعوی
۷	در شش ماه اخیر امسال
۱۰	گامهای مشترک در امر توسعه
۱۲	دری زره او پنځه سوه پروژې
۱۵	برنامه ها به سوی توسعه بنیادی راه می ګشايند
۱۸	نوستان د ملي پيوستون پروگرام تر پونشن لاندي
۲۰	حماسه مانده ګار
۲۲	بوستان شعر و ادب
۲۴	پكتيا
۲۶	کوچيان او پرمختيابي پروژې
۲۸	جلوگيري از انسداد راه های دهاتي در زمستان
۳۰	که بادوي او که باران، نجوني بنوونهنجي ته ټي
۳۲	ايجاد تسهيلات؛ زنده ګي مرفعه، آينده مطمین
۳۴	غور په نهو مياشتوكې
۳۶	زن و اعتقاد به نفس
۳۸	د بېوزلى د گمنېت اغېزمنه کړنلاره
۴۱	آب در روستاها ره باز می کند
۴۲	داساسي قانون په رفاکې
۴۴	Ghor in Last Nine Months

ارگان نشراتی وزارت احیا و انکشاف دهات
جدی ۱۳۹۱، شماره بیست و هفتم
January 2013, 27th Issue

مدير مسؤول: مير حسيب احمد «فاضل»

معاون مدير مسؤول: رويا رايق «زلمي»

ويراستاران: محمد داود «تنها» و حفيظ الله «کليوال»

زير نظر هيأت تحرير:

گرافيست و صفحه آرا: عصمت الله احراري

مسؤول چاپ و توزيع: مير ظفر الدين «سيفي»

ایمیل: mrrd.media@gmail.com

شماره تماس مدير مسؤول: ۰۷۰۰۲۶۱۹۶۸

آدرس: دارالامان، سرک نيله باغ، کابل - افغانستان

شماره تماس: ۰۲۰۳۵۲۰۴۱۱

وب سایت: www.mrrd.gov.af

دھكده در ويرايش و پيرايش مطالب ارسالي دست باز دارد

د هېواد

زموره هېواد والود اساسى قانون نهمه كالىزه د اساسى قانون داونى ترnamه لاندى ده هېواد په گوت، گوت کې د درندو غوندو او محفلونو په جوړولو سره ولمانځله اساسى قانون ده هېواد ونو او ملتوونو په تاريخ کې خانګړي ارزښت لري، د اساسى قوانينو په واسطه د یوه هېواد دوګړو، اساسى حقوق او آزادۍ چې دولت هفوته په احترام کولو مکلف دی او همدا رازد حکومتونو نو عيت او د هفوی دندې، واکونه او صلاحیتونه په گوته کېږي.

اساسى قوانينو په نړۍ او په تبره بیا په لوپد یخو هېوادونو کې ډېره سابقه لري، خوزموري په هېواد کې د غازى امير امان اللہ خان دواکداري دوره، د اساسى قانون د تدوین او د هغې پربنست د سیاسي نظام د جورو لو پیل شمبېل کېږي چې له هغه وخته تراوسه پورې اساسى قوانينو په بیلا بلو رژیمونو، او د بیلا بلو واکدارانو په وخت کې په بیلا بلو نومونو او بنو وضع او تصویب شوي دي.

د افغانستان دلور دولت اساسى نظامنامه لوړنۍ اساسى قانون شمبېلای شو چې په ۷۳ ما دوکې لوړي ۱۳۰۱ هه ش کال د کې د مشرقی په لویه جرګه کې او بیا وروسته د ۱۳۰۳ کال د چنګابن په میاشت کې د پغمان په لویه جرګه کې چې د ۱۰۵۲ د تنو په ګډون جوړه شوې وه تصویب شو.

همنه د اساسى اصولو ترnamه لاندى قانون تصویب شو، چې دا قانون بیا د ۱۳۴۳ ش کال پوري نافذ وو، په همدي کال کې وو، چې د ظاهر شاه لخوا د ۱۳۴۳ کال دوري د میاشت په لویه جرګه کې تصویب شوی قانون تو شیخ شو، دې قانون د تبرو قوانینو په پرتله یو شمبېل خانګړتیاوې در لودې، چې په تبرو قوانینو کې د هغه خرك نه لیدل کېده، له همدي کبله دی چې خلوې بنتمه لسیزه د د موکراسى د لسیزې په نامه هم یا دېږي.

وروسته بیا د داود خان په واکداري کې د ۱۳۵۵ کال د سلواګي په میاشت کې اساسى قانون تصویب شو، د بېرک کارمل په واکداري کې د ۱۳۵۹ کال دوري په میاشت کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت اساسى اصول، او وروسته بیا د ۱۳۶۶ کال دليندي د میاشتی تر ۱۴ یې دوام و موند په ۱۳۶۹ کلونو کې نوي اساسى قانون تصویب شو.

د طالبانو د ماتې او دواک خخه د لري کې دلخواهه دن په کنفرانس کې د ۱۳۴۳ کال اساسى قانون، د هغو ما د خخه پرته چې د شاهي کورنۍ د امتیازاتو په هکله په کې ذکر شوی وو، نافذ و شمبېل شو او په وروستي حل هم د انتقالی اسلامي دولت په وخت کې په هغه لویه جرګه کې چې د ۱۳۸۲ کال دليندي د میاشتی د ۲۲ خخه د مرغومي د میاشتی تر ۱۴ یې دوام و موند په ۱۲ خپرکو او ۱۲۲ مادوکې تصویب شو.

دغه قانون چې د تسويد او تدقیق د واکمن کمسیون لخوا په ډېر غور سره ترتیب شوی وو د نړۍ د ډېر و دموکراتیکو اساسى قوانینو په ډله کې شمبېل کېږي، چې په هغه کې د هېواد دوګړو مدنې آزادې پوره په پام کې نیوں شوبدي خود اساسى قانون یوازې تصویب کېدل، خلکو ته سوکالي او بشیرازه ژوندنه په برخه کوي او نه هم د یوه هېواد د پرمختیا او بربالیتوب سبب ګرئي. د اساسى قانون په پراندې د تولنې تول و ګړي، همنه از حکومتونه، مدنې او سیاسي بنسټونه او د قانون د تطبيق کولو او د هغه خخه د حراست او ساتنې اړ ګانونه خانګړي دندې او مسوولیتونه لري، اړینه ده چې په یوه هېواد کې د سالمې، پرمختلې او هو ساتولنې درامنځ ته کولو په خاطر د اساسى قانون د تطبيق په لارکې تول په شريکه خان مسؤول و شمبېل او په دې لارکې کوتلي ګامونه و اخستل شي، که نه نو اساسى قانون به یوازي د کاغذ دیوې توري پانې په توګه پاتې وي

أخبار و فعالیت‌های توسعه

در این ملاقات به توافق رسیدند که کمیته مشترک کاری ایجاد و از این طریق زمینه‌ها و اولویت‌ها را تشخیص تا پژوهه‌های آن به کمک کشور هالند در دهات افغانستان تطبیق گردد.

***

د کلیود بیارغونې او پراختیا وزیر د GIZ موسسې له لوی رئيس سره وکتل.

د کلیود بیارغونې او پراختیا وزیر بناغلي مهندس ویس احمد برمهک د آلمان هېواد د GIZ د لوی موسسې له رئيس بناغلي مارتینس سره د خپل کار په دفتر کې کته وکړه.
په دې کته کې د کلیود بیارغونې او پراختیا وزیر د بوزلې د له منځه وړلو او د هېواد د خلوبنیت زره کلیوالی کورنیول پاره د لازمو آسانتیا وود برابر لو په موخد کلیود بیارغونې او پراختیا وزارت د فعالیتونو او کپنود نقش او ارزښت په تراو خبرې وکړي، د ملي پیوستون په لاره کې برتبې تنګونې بې خرگندې او په

راتلونکي کې د GIZ د موسسې د هېرو همکاري غوبنتونکي شو. ورپسې د GIZ موسسې لوی رئيس د کلیود بیارغونې او پراختیا وزارت له کپنو په تېره بیا د ملي پیوستون پروگرام له کپنو او سالم مدیریت خخه یادونه وکړه، ژمنه بې وسپارله چې نوموري په موسسه د خپل پخوانیو همکاریو په دوام د ملي پیوستون له پروگرام سره تخنیکي مرسته کوي.

کشور هالند حاضر است به افغانستان مساعدت بیشتر کند.

محترم مهندس ویس احمد برمهک وزیر احیا و انکشاف دهات در دفتر کارش با هن پیترس Han Peters سفیر کشور هالند مقیم کابل ملاقات نمود.

طی این ملاقات وزیر احیا و انکشاف دهات از مساعدت های آنکشور به افغانستان اظهار قدر دانی نموده، آرزو نمود تا هالند وزارت احیا و انکشاف دهات را در تطبیق برنامه های آموزشی و ارتقای ظرفیت، همکاری نماید.

وزیر احیا و انکشاف دهات افروډ:

اعضای شوراهای انکشافی فریه ها و ولسوالی ها، که در همکاری نزدیک با برنامه های ملی و انکشافی وزارت احیا و انکشاف دهات قرار دارند، اکثراً زارعین و باعذاران بوده، یکی از نیازمندی های آنان داشتن مارکیت های خوب به محصولات زراعتی و باغداری است.

چه خوب است که هالند به میوه های خشک، انار معروف کندهار، زعفران و صنایع روستایی افغانستان در کشور های اروپایی بازاریابی کند.

بالمقابل سفیر هالند، همکاری های بیشتر کشور اش را به وزارت احیا و انکشاف دهات و عده سپرده، اظهار نمود که مساعدت های هالند برای افغانستان ادامه خواهد داشت. طرفین

خارنې د خپلواک کمیسیون غری پوهنمل عبد المنیر دانش، د موضوع په تراو خبرې وکړې او د انسانانو په تولنيز و اړیکو او د تولني په سمباليما کې په د اساسی قانون نقش اغېمن او یو مبرم او حیاتي امر و باله او په یاد وزارت کې د اساسی قانون د تصویب د کلیزې د لمانځلو له امله قدردانی خرګنده کړه.
په غونډه کې مالي او اداري مرستيال انجینير عتيق الله خواصي، د اساسی قانون پر تطبيق د خارنې د خپلواک کمیسیون یو شمېر غرو او د دغه وزارت کارکوونکو ګډون کړي وو.

* * *

بیش از چهارده هزار خانواده روستایی از تسهیلات (۱۱۹) پروژه سودمند وزارت احیا و انکشاف دهات در مربوطات ولايت سرپل مستفيد گردیدند.
دیپلوم انجینير احمد جاوید «جاوید» رئیس احیا و انکشاف دهات ولايت سرپل با ذکر این مطلب افزو: این پروژه ها در سکتور های معارف، ترانسپورت، برق، آبیاری، آب آشامیدنی، تامین معیشت و انرژی در فرآ مختلف ولسوالی های ګوښدی، سانچارک، کوهستانات، سوزمه قلعه، صیاد، بلخاب و مرکز ولايت سرپل به هزینه (۱۴۷) ملیون و (۶۴۴)

هزار افغانی از بودجه وزارت احیا و انکشاف دهات از طریق برنامه همبستگی ملي، برنامه ملي انکشاف ساحوی، برنامه ملي راه سازی روستایی، برنامه ملي آبرسانی، آبیاری و حفظ الصحه

دو پروژه انکشافی توسط محترم محمد طارق عصمتی معین برنامه های وزارت احیا و انکشاف دهات در مربوطات ولسوالی های موسی قلعه و ناد علی ولايت هلمند افتتاح و به بهره برداری سپرده شد.

پروژه های متذکره شامل اعمار یک محراب مسجد جامع با گنجایش هزار نماز گزار در یک وقت و شبکه آبرسانی به طول ۴۵۰ متر میباشد که از طریق برنامه انکشاف منطقوی وزارت احیا و انکشاف دهات، به مصرف مجموعی (۶) ملیون

و (۱۶۰) هزار دالر امریکایی تطبیق و بیش از (۵۲۰۰) خانواده دهاتی از سهولت های لازم مستفيد گردانیده است.

* * *

د افغانستان د اساسی قانون د تصویب د نهی کالیزې خخه د یوې غونډې په جوړولو سره د کلیو د بیارغونی او پراختیا په وزارت کې لمانځنه وشه. د غونډې په پېل کې د کلام الله مجید خو مبارک آیتونه ولوستل شول، وریسې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزیر مهندس ویس احمد برک د هپواد د تپرو کلونو د قوانینو وضع کېدل لوته په اشارې سره، د اساسی قانون پر مادی او معنوی ارزښت رنها و اچوله او د الهی حکمونو پر بنستې د اساسی قانون تطبیق او پلي کول د تولني په قولو وکړو په تپره بیا د یاد وزارت پر کارکوونکو لازم و باله زیاته بې کړه: هغه مهال جي د ادارې یو کارکوونکی خپلې ور سپارل شوې چارې د قانون د حکمونو سره سمې وړاندې یوسي، دا هغه په کارونو کې یو ستربری شمېر کېږي.

د کلیو د بیارغونی او پراختیا وزیر د وزارت له کارکوونکو خخه و غونښتل چې خپل خانوند د اساسی قانون له معیارونو سره عیار او د هپواد نافذه قوانینو سره سه ګامونه پورته کړي.
د غونډې په پای کې د اساسی قانون پر تطبیق باندې د

ملي وزارت احیا و انکشاف دهات به پایه اکمال رسیده است.

به قول انجینیر محمد یوسف رئیس احیا و انکشاف دهات ولایت جوزجان از آغاز سال روان جمماً ۷۵ پروژه از طریق برنامه های همبستگی ملی، انکشاف منطقوی، آبرسانی و راه سازی روستایی در مربوطات ولسوالی های آفچه، قرقین،

خمام، خواجه دوکوه، منگچک و قوش تیپه تحت کار قرار گرفته است. مصرف مجموعی پروژه های یاد شده که شامل کلینیک، مکتب، مبڑزهای صحی، جغل اندازی سرک، حفر چاه های آب آشامیدنی صحی و سایر پروژه های عام المنفعه میباشد بیش از (۱۶۰) میلیون افغانی بوده، از طریق برنامه های یاد شده به همکاری شوراهای انکشافی قریه و ولسوالی تطبیق و از بودجه وزارت احیا و انکشاف دهات تمویل شده است. کار روی ۳۴ پروژه دیگر ادامه داشته که به زودی به پایه اکمال رسیده، مورد بهره برداری روستاییان نیازمند قرار خواهد گرفت.

همچنان از طریق ریاست مسئویت اجتماعی و نظارت بر آسیب پذیری این وزارت جهت تحکیم کناره های دریای آمو در ولسوالی های خمام و قرقین (۵۰) هزار بوری پلاستیکی، یکمقدار ریسمان و بخارترأمین آب آشامیدنی صحی به باشندۀ گان ولسوالی خواجه دوکوه و قریه های حومه شهر شبرغان مرکز ولایت جوزجان (۵۰۰) پُشکه و (۱۰۰) کیلوگرام کلورین توزیع گردیده است.

گفتنی است که دهات تمام ولسوالی های ولایت جوزجان تحت پوشش برنامه همبستگی ملی وزارت احیا و انکشاف دهات قرار گرفته و با درنظرداشت اولویت های روستاییان به همکاری شوراهای انکشافی قریه و ولسوالی پروژه های پیشنهادی مردم تطبیق میگردد.

محیطی تطبیق و مورد استفاده روستاییان قرار گرفته است. ترمیم و جغل اندازی (۴۲۶) کیلومتر سرک های دهاتی درجه سه، ترمیم و پاک کاری (۵۶) کیلومتر کanal های آبیاری، (۱۳۵) حوض و کنده از طریق (۵) پروژه کار در مقابل غذا، فعالیت های دیگریست که در عرصه بازسازی تأسیسات عام المنفعه در مربوطات ولایت سریل انجام شده است. در این پروسه بیش از (۲۰۵۰) متریک تن مواد غذایی به (۱۷۰۲۶) کارگر شامل کار در پروژه، توزیع گردیده است.

***

دلوگر ولایت په مربوطاتو کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت ۷۵ تولگتې پروژې د روان کال په نهو میاشتو کې بشپړې او د نورو پروژو د جوړولو چارې روانې دی

دلوگر ولایت د کلیو د بیارغونې او پراختیا رسیس انجینیر عبدالرحمن رحمانی د پورته مطلب په خرگندولو سره زیاته کړه: « بشپړې شوې پروژې په بېلاپېلو سکتورونو کې ۱۰۱ ملیونه ۴۴۲ زره افغانیو په لګښت د لوگر ولایت د ولسوالیو په ۷۵ کلیو کې د ملي بیوستون، او بورسولو، او بولکولو او چاپریال روغتیا ساتنې او سیمه یېزې پرمختیا ملي پروگرامونو له لاری

پلې شوې او د زرگونو کلیوالی کورنیو د ګټې اخیستنې وړ ګرځدلې دی
دغه راز په بېلاپېلو برخو کې ۸۴ نورو پروژو د جوړولو
چارې ۱۰۱ ملیونه او ۷۹۰ زره افغانیو په ارزښت د لوگر ولایت په بېلاپېلو ولسوالیو او مرکز کې روانې دی، چې په بشپړې دلو سره یې په زرگونو کلیوالی او سیدونکی له لازمو آساتیا وو خخه برخمن کېږي

***

چهل و یک پروژه عام المنفعه طی نه ماه گذشته در مربوطات ولایت جوزجان از طریق برquamه های

دسترسی به مراکز خدمات اجتماعی و مارکیت های برای ۷۸۰۰ خانواده روستایی، ۷۰۲۱۳ روز کاری نیز ایجاد نموده که زمینه خوب استغال مؤقت برای اشخاص بیکار منطقه بوده است.

مهندس ویس احمد برمهک، ضمن توضیح و تشریح ارزشمندی سرک متذکره در حیات اجتماعی، فرهنگی و امنیتی باشندگان استالف، از آنان خواست تا در حفظ و مراقبت سرک و سایر پروژه های انکشافی که از جانب وزارت احیا و انکشاف دهات و نهاد های دیگر اعمار گردیده، توجه جدی نموده مفهوم و ارزشمندی های توسعه را با سهم مستقیم و فعال شان غنای بیشتر بخشنده.

ولسوالی استالف در ۲۵ کیلو متری شمال کابل موقعیت داشته دارای ۳۲ شورای انکشافی قریه و یک شورای انکشافی ولسوالی بوده، نفوس آن ۴۸ هزار تن تخمین گردیده است.

***

د کاپیسا ولايت د کوهستان ولسوالی د دویمې برخې د سرک د اسفالت کولو چاري د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزیر مهندس ویس احمد برمهک له خوا د پتی په پرکولو سره پل شوې.

نوموري سرک د ۳،۸ کیلومترو په اوږدوالي او ۵ متره سورسره چې په هغه کې پلکوتي او د بیوالونه هم شامل دي په پاخه او اساسی ډول جوړېږي، او صیاد د کوهستان ولسوالی له جمال آغې سره نسلوی د دغه سرک د قيراچولو لګښت خه د پاسه ۴۲ ملیونه افغانی دی چې د سولې د عالي شوراد پروګرام له خوا ورکول کېږي او د کلیوالي لارو جوړولو ملي پروګرام له لارې به پې د جوړې د چاري د یو کال په موده کې بشپړي او د هغه ئای د ۳۴۰۰ او سېدونکو ګټې وړ به وګړئي.

ویل کېږي چې په کاپیسا ولايت کې د پرمختیابي پروژو د پلي کولو په موخد د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د کار او فعالیت د پيل لپاره خهد پاسه یو مليارد او ۵۰۰ ملیونه افغانی پانګونه شوې ده او په ۱۳۹۲ کال کې په پرمختیابي فعالیتونو سرېږد تګاب او اله سای زیان منونکو ولسوالیو ته د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت له پرمختیابي بودجې خخه خوا شا ۲۰۰ ملیونه افغانی په نظر کې نیول شوې دي.

دوه خلویښت زره کورنۍ د کندز ولايت په مربوطاتو کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ۱۸۹ تولګتو پروژو له پلې کولو خخه برخمنې شوې

په دغو پروژو کې د ۵۲۲ پلکوتي په جوړولو سره ۹۰۵ کیلومتره کلیوالی سرک جوړولو او رغول، د ابورسولو د خبساک د او بود ۳۲۸ نیمه ژورو خاکانو کیندل، د ۴۵ حقابو او ۱۵ تولنیزو مرکزونو جوړول، د ۱۲ کیلومتره بناري برښنا غھول او د ۵ زره متنه استنادي دیوال جوړول شامل دي چې د ۲۴۷ ملیونه افغانیو په لګښت د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت له بودجې خخه د ملي پیوستون پروګرام له لارې په امام صاحب او دشت ارجي ولسوالیو او د کندز بناري خوا شا سیمو کې بشپړي او د خد پاسه ۴۲ زره کلیوالی کورنیو د ګټې اخیستنې وړ ګرځبدلي دی.

***

سرک ولسوالی استالف ولايت کابل به ارزش (۱۶) ملیون افغانی قير دیزی و با قطع نوار توسط مهندس ویس احمد برمهک وزیر احیا و انکشاف دهات و عبدالهادی ارغندي وال وزیر اقتصاد افتتاح و به بهره برداري سپرده شد.

سرک متذکره به طول بیش از ده کیلو متر و عرض ۵۱۲۸ متر با ساختمان های اساسی شامل ۵۳ پلچک،

مت دیوار محافظه ۱۱۷۶ متر کانال از طریق برنامه ملي انکشاف منطقوی وزارت احیا و انکشاف دهات اسفالت گردیده که ولسوالی استالف را به شاهراه عمومی کابل - پروان وصل مینماید.

تطیق این پروژه علاوه بر فراهم آوری تسهیلات

دشنه ماهه‌ی خبر

نوروز

به سلسله عقد قرارداد پروژه‌های عمراني و انکشافی، قرار داد نه پروژه سرک به قيمت (۱۹۳) مليون و (۲۰۰) هزار افغاني، ميان وزارت احيا و انکشاف دهات و شركت هاي خصوصي در ميان ژورنالستان رسانه هاي گروهي خبرساز بود.

برمبای اين قراردادها کار قيرزي اضافه از هشت کيلومتر سرک از منطقه صياد الى قريه جمال آغه ولسوالي حصه دوم ، زياد تر از هشت کيلومتر سرک ده قاضي تا به قريه عيار خيل ولسوالي نجراب ولايت کاپيسا ، جغل اندازي ، هموار کاري و بازسازی شش کيلومتر سرک از مريز الى قريه پائين ولسوالي هسكه مينه ، چهار و نيم کيلومتر سرک پچيرو آگام تا به قريه فاتح خارکي ولسوالي خوگيانی ولايت ننگرهار ، كمتر از هشت کيلومتر سرک قريه سنگي ولسوالي دره صوف پايان و ييشتر از ده کيلومتر سرک يك محمد تا به قريه اورلايش ولسوالي حضرت سلطان ولايت سمنگان و بازسازی هفت و نيم کيلومتر سرک ييش آریع الى قريه هندوکش ترکمنيه مرديان ولايت جوزجان وده کيلومتر سرک از دهن تندره الى مكتب شولوکته ولسوالي دهنه غوري ولايت بغلان آغاز گردیده ، هزينه آن از بودجه وزارت احيا و انکشاف دهات پرداخت ميگردد.

اعمار ۳۴ متر پل آهن - کانكريتي قريه مغار ولسوالي تگاب کشم ولايت بدخشان نيز شامل اين دور قراردادها بوده که نه تنها قريه هارا به هم وصل و سهولت هاي را به باشنده گان آنجا فراهم ميسازد ، بلکه برنامه ملي راه سازی روستائي به شرایط بهتر و آسانتر میتواند پلان کاري اش را در ولسوالي متذکره تطبیق و زمینه ساز آن شود تا ساير پروژه هاي انکشافي عام المنعه ، توسيع برنامه هاي انکشافي ديگر

بوری خالی ، ۳۷۷۲ تریال ، ۱۳۴۹۰ سیت آشپزخانه ، ۸۴۰۶ جاکت ، ۳۵۸۹ سطل پلاستیکی ، ۵۱۰ سیت پلاستیک ، ۲۴۳۶ بالون گاز و ۵۵۹۳ بسته خدمات اولیه صحی ، جابجا گردیده است.

پانزده ملیون افغانی از کمیته ملی مبارزه با حادثه منظور گردیده که از جمله چهارده ملیون دوصد و هفده هزار و شصده و چهار افغانی آن به قرارداد تانکرهای کرایی آبرسانی در مناطقی مواجه به کمبود آب آشامیدنی اختصاص یافته و متابقی آن به خاطر مصارف روغنیات و ترمیم تانکرهای دولتی در نظر گرفته شده است.

۲۹ پروژه شامل حفر و احیای چاه سطحی به قیمت ۹۵۴۲۹۳ هزار دالر امریکایی در ۲۳ ولسوالی هفت ولایت از جمله خدمات اجتماعی است که هزینه آن از طرف اداره یونسکو تمویل و از مزایای آن ۵۴۶۴۵ نفر مستفید گردیده اند.

به هدف کاهش خطر، پروژه های تحکیم نیز در نظر گرفته شده که میتوان از چهل هزار بکس گیبون، ۴۰۰ هزار بوری پلاستیکی به قیمت ۵۶۱۰۰۰۰ افغانی به ۳۲ ولایت آسیب پذیر یاد آور شد.

۹۲ از طریق برنامه همبستگی ملی پروژه شامل دیوار استنادی و محافظتی، شبکه آبرسانی، مراکز صحی، دستگاه تولید برق، ترمیم سربند ها، کاتال ها، چاه سطحی آب و سرک های درجه سوم به قیمت ۳۴۲۲۶۰۰ افغانی نیز جهت کاهش خطرهای احتمالی سیلاب ها، زلزله ها و انسداد راه ها در فصل برف باری و آب خیزی، ترمیم و بازسازی گردیده است.

۵۳ همچنان برنامه انکشاف ساحوی پروژه را به مصرف ۴۹۲۳۳۴۰۰ افغانی در ۲۸ ولسوالی ۱۲ ولایت تحت کار قرار داده است.

در روستا های آن ولسوالی تطبیق گردد. در مراسم امضای قرارداد پروژه های یاد شده که در تالار کنفرانس های وزارت احیا و انکشاف دهات برگزار گردیده بود، محترم مهندس ویس احمد برمک، ضمن توضیح مواد و مندرجات این قرارداد از پروتوكول های قبل عقد شده میان وزارت و شرکت های خصوصی یاد آورده شده، امضای قرارداد را در میان ژورنالستان و نماینده گان رسانه های گروهی گامی به سوی تامین شفافیت و صداقت دانسته و عده سپرده که تا انجام ماموریت در پی تأمین شفافیت و شایسته سalarی و خدمت به روستائیان کشور میباشد.

همچنان وزیر احیا و انکشاف دهات راجع به پلان تدبیر پیشگیرانه در زمستان سال روان و بهار سال آینده در جهت دستگیری از نیاز مندان و آسیب دیده گان احتمالی ناشی از سیلاب ها و دیگر حوادث گفت:

در ذخایر استراتئیک ریاست های ولایتی مواد غیر غذایی شامل ۳۹۹۴۱ بکس گیبون، ۱۸۴۶ خیمه ۲۳۶۴۸ کمپل، ۴۴۶۷۸ بُشکه آب، ۴۵۴۶ اریکین، ۱۲۲۸ لحاف، ۳۴ ذخیره آب، ۲۳۵۹۱۶ و عده سپرده اند.

وزارت احیا و انکشاف دهات
در سال ۱۳۹۱ توانست بیشتر از ۲۵۲ میلیون دالر را از منابع مختلف کمک دهنده در یافت و از طریق برنامه های ملی انکشافی در پروژه های عام المنفعه به مصرف برساند.
همچنان منابع مختلف خارجی مساعدت زیادتر از ۴۷۴ میلیون دالر امریکایی را به جانب وزارت احیا و انکشاف دهات و عده سپرده اند.

گامهای مشترک در

۱۴۷ پروژه کار در مقابل غذا در ۱۴۶ ولسوالی ۱۸ ولایت تطبیق گردیده که شامل ۵۷۳۳ کیلومتر سرک، پاک کاری ۶۷۶۰ کیلومتر کanal ، ۳۰۷۹ کیلومتر کاربیز، ۱۰۱۶ ذخیره آب، ۱۲، کیلومتر سلیبر، چهار سریند و حفر ۳۲۳ چاه آب بوده که به استفاده ۳۸۰۰ خانواده روسایی قرار خواهد گرفت.

محترم ویس احمد بر مک علاوه نمود که وزارت احیا و انکشاف دهات توanst در سال ۱۳۹۱ ۲۵۲ میلیون دالر را از منابع مختلف کمک دهنده دریافت و از طریق برنامه های ملی انکشافی در پروژه های عام المنفعه به مصرف برساند.

همچنان منابع مختلف خارجی مساعدت زیادتر از ۴۷۴ میلیون دالر امریکایی را به وزارت احیا و انکشاف دهات و عده سپرده اند.

ادامه مراسم عقد قرارداد نه پروژه متذکره، کفرانس مطبوعاتی بود که در آن ژورنالستان رسانه های مختلف کشور اشتراک ورزیده و وزیر احیا و انکشاف دهات به پرسش های آنان پاسخ ارائه نمود.

گامهاسترهک در امور سیاحه

محمد سورور «نورزی»

گردیده بود وزیر احیا و انکشاف دهات پلان بعدی این وزارت را در قبال توسعه و رفع نیاز مندی های مردم توضیح نموده، خواست ها و مشکل های مردم را استماع و در مورد به رئیس احیا و انکشاف دهات ولایت ننگرهار و محمد داود «رحمی» رئیس برنامه انکشاف منطقوی وظیفه سپرد.

وزیر احیا و انکشاف دهات با دیگر اعضای هیأت عالی رتبه دولت از پروژه های مرغداری و سبزخانه های برنامه حمایوی رشد جامع زراعت و انکشاف دهات در ولسوالی های کامه و بهسود بازدید نموده، با مسؤولین محلی، متنفذین محلات و روسای شوراهای انکشافی قریه و ولسوالی باب گفت و شنود گشود و مشکل های محیطی مردم را از نزدیک دید.

محترم مهندس ویس احمد برمهک وزیر احیا و انکشاف دهات در جمع وزرای محترم زراعت و مالداری و مبارزه علیه مواد مخدر غرض بازدید از پروژه های عمرانی و گفت و شنود با مسؤولین ولایتی و روستائیان با تاریخ ۱۳ جدی عازم ولایت ننگرهار شده، در مجلس که به اشتراک وزرای مالیه، زراعت و مالداری و مواد مخدر، والی و هیأت رهبری ولایت ننگرهار دایر گردیده بود، شرکت نمود. وزیر احیا و انکشاف دهات در این مجلس مختصر راجع به پلان و تدبیر وزارت اش، فعالیت های برنامه های ملی به ویژه برنامه انکشاف منطقوی که در نه ماه سال ۱۴۰۰، جاری ۸۰ پروژه انکشافی را به هزینه ۴۴۴۸۹۶۲۹ دالر امریکایی در دهات مختلف ولایات ننگرهار، لغمان کنرهان نورستان تطبیق نموده، صحبت نموده راجع به پروگرام بازدید از پروژه های مرغداری و سبزخانه ها که توسط برنامه حمایوی رشد جامع زراعت و انکشاف دهات عملی میگردد، با وزرای متذکره مشوره نمود. محترم ویس احمد برمهک طی دوره اقامت در آنولایت پروژه های دیوار استنادی کنار دریا در ولسوالی بهسود و مرکز اجتماعی ولسوالی سرخود را افتتاح و به بهره برداری سپرد.

در محفلیکه به همین مناسبت در ولسوالی بهسود برگزار

بخش مدیریت و مراقبت مرغداری و ارائه خدمات و ترنری ، ایجاد ۱۲۰۰ زمینه اشتغال مستقیم و ۳۰۰ زمینه شغلی غیر مستقیم، مارکیت‌ها و کارخانه‌های تولید مواد خوراکی مرغ به ظرفیت ۲۵ هزار تن در سال، میباشد که هزینه آن در حدود پنج میلیون دالر پیش‌بینی گردیده است.

بر مبنای این طرح و دیزاین تاکنون کار اعمام ۳۰۰ مرغانچه و کارسنه فارم مرغ گوشتی تکمیل و ۱۲ دیگر تحت کار میباشد که تقویت ۱۵ فارم مرغ گوشتی قلاً ایجاد شده، کارهای مقدماتی ایجاد اتحادیه تولید کننده گان محصولات مرغداری و ایجاد ۵۰۰ مورد شغل شامل فعالیت‌های انجام شده میباشد.

در نشست‌ها، برنامه انکشاف جامع زراعت و انکشاف دهات را که در جهت رشد عواید ایجاد زمینه‌های شغلی، بازار یابی به تولیدات مرغ داری، زراعتی، صنایع روستایی و جلوگیری از بازگشت کشت خشاش، فعالیت مینماید، تشریح نموده یکی از راه‌های توسعه روستاها دانست و روستائیان را به خاطر حفظ و مراقبت از پروژه‌های انکشافی و عام المنفعه و مسؤولیت پذیری در جهت تامین امنیت و آبادی وطن فراخواند.

همچنان‌وی برنامه حمایتی رشد جامع زراعت و انکشاف دهات را که یکی از برنامه مشترک وزارت احیا و انکشاف دهات، زراعت و مالداری و مبارزه علیه مواد مخدر است، به روستائیان تشریح نموده به آنها و عده سپرده سپرده که وزارت احیا و انکشاف دهات آماده گی دارد تا به خواست‌های مردم رسیده گی و مشکل شان را مرفوع سازد.

برنامه حمایتی رشد و انکشاف دهات ۴۵ سبز خانه جدید را در قریه‌های مختلف ولسوالی بهسوسود ولایت ننگرهار اعمار و از طریق آموزش به ۳۵ دهقان و ۱۰ کارمند ترویج در رابطه به شیوه‌های جدید و مدرن کشت، سبز خانه را تحت کشت بادرنگ نوع (هایبرید) قرار داده است.

همچنان زنجیره ارزش مرغداری توسط این برنامه در مربوطات ولسوالی کامه این ولایت دیزاین گردیده که شامل یکهزار فارم خانگی مرغ تخمی با ظرفیت تولیدی ۲۰ میلیون تخم در سال و عاید هر فارم در سال ۱۲۰۰ دالر امریکایی ۵۰ فارم پرورش مرغ گوشتی با ظرفیت تولیدی سالانه ۱،۵ میلیون مرغ گوشتی، ۴ فارم نسل گیری با عاید سالانه هر فارم ۱۳۰ هزار دالر دو فارم چوچه کشی که سالانه ۲ میلیون چوچه مرغ تولید و هر فارم در حدود یکصد هزار دالر عاید خواهد داشت، تاسیس اتحادیه تولید کننده گان محصولات مرغداری، آموزش در

**برنامه حمایتی
رشد و انکشاف
دهات ۴۵ سبز
خانه جدید را در
قریه‌های مختلف
ولسوالی بهسوسود
ولایت ننگرهار اعمار
واز طریق آموزش
به ۳۵ دهقان و ۱۰
کارمند ترویج، در
رابطه به شیوه‌های
جدید و مدرن کشت،
سبزخانه را تحت
کشت بادرنگ نوع
(هایبرید) قرار داده
است.**

د دی نزوه پروژه او پېنځه سوه

نقیب الله شیرزاد

ولسوالیو، لرې پرتتو سیمو، کلييو او
باندېو کې د نوې جورونې او بیارغونې د
لویو او کوچنيو پروژو په لاره اچولو سره
اوچت ګامونه پورته کړي دي چې لهامله
یې په اړوندو سیمو کې د اړتیا سره سم
روغتیا سی مرکزونه، بشونځی، پلونه
او پلګوټی، د اوښونه او سربندونه،
سرکونه... پروژې ترکار لاندې نبولې او
د کارد بشپږتیا وروسته یې د کلييوالو
په واک کې ورکړي چې دا بهير لاهم په
ګرنديتوب سره روان دی.
د سیمه ییزې پرمختیا د پروګرام
د کرنود لارښاتیا او ارزونې په خاطر
مې څه موده وړاندې د هرات، باميانو
او کنړ ولایتونو ته سفر وکړ او په یادو
ولایتونو کې مې نړدې د سلو کلييوالو او
د شوراګانو د استازیو ترڅنګد ولایتي

د کلييو د بیارغونې او پراختیا
وزارت، د کلييوالو او دولت منځ د نه
شلېدونکو اړیکوډ لانړدې والي په موخه
د پله بنه خپله کړي ده چې د هبواد په کلييو
او باندېو کې د اوسبډونکو د اقتصادي
وضعې د بنه کېدو، کارموندنې، د طرفیت
د لوروالې، د ببورلې د کمنښت، بشې
حکومتولی او ټولنیز خوندیتوب پخاطر
د خپلو ملي پروګرامونو په لاره اچولو سره
موثر او اغبز من کارونه تر سره کړي دي او
د هبواد په ګوت ګونت کې یې د بیارغونې
او نوې جورونې د سالم بهير د پرمختیا
لپاره د خپلو نورو ملي پروګرامونو تر خوا
لس کاله وړاندې د سیمه ییزې پرمختیا
 ملي پروګرام چې د دغه وزارت او ملګرو
ملتونو د پرمختیا یې ادارې په ګډه نوبنت
سره یې په کار پیل وکړ په ولاياتو،

د سیمه ییزې پرمختیا ملي پروګرام د
کلييو د بیارغونې او پراختیا وزارت د
 ملي پروګرامونو خخه هغه پروګرام
دی چې د هبوادوالو د وداندیزونو او
غوشتنو سره سم یې د لسو کلونو په
کاري موده کې د محلي حکومتولی
په پیاوړتیا، بشونې او روزنې، روغتیا
اوکرهنې په برخه کې بنستیزې او
ګټورې پروژې پلې کړي دي او د
هبواد د ۳۴ ولایتونو د ولسوالیو د
 ۳۸۸ پرمختیا یې شوراګانو په جورولو
کې یې د نارینه وو تر خنګ بشخو ته
د پروژو په تطبیق، ونډې اخیستو،
تصمیم نیولو، د طرفیت لوړتیا او
نورو برخو کې پوره ونډه ور کړي ۵۵.

بنې اغېزې کړي دي
د خوکۍ ولسوالۍ ته خو، هلنډ پروژې ترڅنګ د هغې د
ګټيو په اړه کلیو الو سره خبرې اترې کوو حیات اللد کلیو الو په
استازیتوب وایې: د غه ۱۸۲ متره د غټو ګټيو دیوال د سیمه بیزې
پرمختیا پروګرام له خوا مورې ته جوړ شوی دی چې نبدي ۲۰۰ کوره
او خواوشا ۱۵۰۰ جريبه زراعتي ځمکې مود کنډ سیند د او بود
زياتولي او سیلاپ څخه په امان شول

د هرات ولایت ته په رسیدو سره د پروګرام د ولایتی مسؤول
سره د کاري پلان د جوړولو وروسته د غوريابانو، انجل، گذرۍ او
کرڅ ولسوالیو کلیو ته ولاړ د بربننا، ټولنیز مرکز، کالو ګندېلو، د
شوراګانو ودانۍ او نوری ګټورې پروژې مود کلیو الو سره یو خائی
ولیدې او هراوسېدونکي د خبرو په ترڅ کې د یادو پروژو د پلي
کېدو څخه خونېسي څرګندوله په دې اړه بربننا د پروژې په اړه
کرڅ ولسوالۍ او سېدونکي غلام جان وویل: زموږ په د غه ليري
پراتنه کلې کې د او بود بربننا کوچني پروژه د سیمه بیزې پرمختیا
د ملي پروګرام له خوا پلي شوې ده چې د سلو کورنيو په خواو شا
کې د روښنایي څخه برخمنې شوې دی او اولادونه مو په رنما کې
څيل سبق وایې.

د گذرې ولسوالۍ ته خو، هلنډ ولسوالۍ ترڅنګ دوه
پوريزه ورانې وينم د پرمختیا يي شورا ريس غلام معروف مې
ترڅنګ روان وو هغه داسې
وویل: دا زموږ د شورا ودانۍ
ده د ناستو او غونډو پخوانې
ستونزې مو او سمهال راکمې
شوې دی

د ولسوالۍ د شورا
په جوړ بدوسه دا زمينه
برابره شوې ده چې د مسؤولو
ارګانونو سره په همغږي کې د

چارواکونظرونه هم د دغه پروګرام په اړه راټول کړل چې د هرولایت
په استازیتوب د خو تنو نظریات د دغه پروګرام په اړه د کلې مجلې
قدرمنو لوستونکو ته وړاندې کوم:

د کنروالي سید فضل الله وحیدي د خبرو په ترڅ کې خپل نظر
داسي څرګند کړ: د کلې د بیارغونې او پراختیا وزارت د حکومت
یو له هغو سکتوری وزارتونو څخه دی چې د ګټورو پروژو په پلي
کولو سره یې د کنړې کلې او باندې کې د او سېدونکو غونښتونه
تره په بريده مثبت خواب ویلى دی او د ۲۰۰ زیاتو ډول ډول لویو
او کو چنيو پروژو په پلي کولو سره یې د کنړيانو په ژوندانه کې
مثبت او رغنده رول لوپولی او د هغوي په زړونو کې یې خپل نوم
ژوندی ساتلی دی

د کنړولایت د خو ولسوالیو کلې او باندې و ته په تلو سره

مود کلیو الو نظرونه د کلې د بیارغونې او پراختیا وزارت د
پروګرامونو د کړونو ترڅنګ د دغه وزرات د سیمه بیزې پرمختیا
د ملي پروګرام د پروژو او د ولسوالیو د پرمختیا يي شوراګانو
په اړه و پونټل، د کنړاو سېدونکې او د شوراګړي خالدہ وايې: د
ولسوالۍ په شورا کې نسخې هم

ونډه لري او مورې په منظمه توګه
څيلې ناستې کوو او د کنړ
نسخو په استازیتوب سره د
هغوي غونښتنې تربخت لاندې
نیسو، ویلى شم چې مورې ته
د سیمه بیزې پرمختیا پروګرام

له خوا د غالې او بدل لو پروژه را کړ شوې وه، ۲۰ خویندو د یوې خوا د
غالې او بدل لو مسلکي زده کړه تر سره کړي او ترڅنګ یې معاش هم
اخیسته او د پروژې په ختمې د سره پروګرام هغه د ستګاوه کړي
ته را کړي او په کورونو کې او س په یادو د ستګاوه کې غالې جوړ
او د خرڅلار پاره یې بازار ته وړو چې زموږ په کورني اقتصادي پې

مجاهده د دغې درې په بل کلې کې چې د سيمه ييزې پرمختيما د پروګرام له خوا ورته د بسوونځي ودانۍ جوره شوې ده وايي پخوا به مو په سره لمر کې زده کړې کولې، دغه بسوونځي چې موبته جوړ شود زده کړو په برخه کې مودېږي اسانتیا وي په برخه شوې دي د سیغان ولسوالۍ او سپیدونکۍ چې د استنادي دیوال په جوړ پدو سره يې اوس مهال کور او کهول د سیلاپ له خطر خنځه بچ شوې دي وویل: دغه استنادي دیوال چې نه و جوړ شوې د موسمی سیلابونو په راتلو سره به زموږ کورونه، کرهنیزې ځمکې او باgone د ویجار او د لاس د تناکو ګټه وته به مو سیلابونو لوپه کړ، د هغې ترڅنګ موژوند هم په خطر کې و چې اوس مو کلې د هغو پښو خنځه په امان شوې او کلیوال د پر خوشحاله دي

د بامیانو د ولايت مرستیال محمد آصف مبلغ په هغه ولايت کې د کلیو د بیار غونی او پراختیا وزارت د کړنو په ارزوونې سره داسې وویل: په یوه لسیزه کې د تولو ستونزو له منځه ورل ګران کار دی خو کوم کارونه چې د کلیو د بیار غونی او پراختیا وزارت او په ځانګړې توګه د دغه وزارت د سيمه ييزې پرمختيما پروګرام تر سره کړي دي د قدر او ستایني پردي

د سيمه ييزې پرمختيما ملي پروګرام د کلیو د بیار غونی او پراختیا وزارت د ملي پروګرامونو خنځه هغه پروګرام دی چې د هپا دالو د پراندیزونو او غونبتنو سره سم يې د لسو ګلونو په کاري موده کې د محلې حکومتولی په پیاوړتیا، بسوونې او روزنې، روغتیا او کرهنې په برخه کې بنسټیزې او ګټورې پروژې پلې کړي دي او د هپواد ۳۴ ۳۸۸ ولايتونو د ولسوالیو د پرمختيابې شوراګانو په جوړولو کې يې د نارینه وو ترڅنګ بنخو ته د پروژو په تطبیق، ونې اخیستو، تصمیم نیولو، د ظرفیت لورتیا او نورو برخو کې پوره ونډه ورکړي ۵۰.

د غو شوراګانو د خلکو د لوړ پیتو邦و او وړاندیزونو په پام کې نیولو سره تر دې دمه د سيمه ييزې پرمختيما ملي پروګرام ته د ۳۵۰۰ خنځه د پرې پروژې په ګوته کړې چې د هغې دلې خنځه د ۳۰۰۰ په خوا و شا کې پروژې په مختلفو سکتورونو کې بشپړي او د کلیوالو په واک کې ورکړ شوې دي

ستونزو د حل لارې چاري ولتوو.

د کلیو او باندو خنځه په راستنې د سره مو و غونبنتل د هرات والي داود شاه صبا نظر هم د پروګرام په اړه ولرو، هغه په تولیزه توګه هرات ولايت کې د کلیو د بیار غونی او پراختیا وزارت کړنې مثبتې وارزو لې او د سيمه ييزې پرمختيما پروګرام په اړه يې داسې وویل: د هرات ولايت په کلیو او باندو کې د سيمه ييزې پرمختيما پروګرام یو د هفو اساسي او موشرو پروګرامونو خنځه دی چې د تولګتیو پروژو په پلې کولو سره يې نه یوازې هراتیان خونې څرګندوي بلکه د محلې حکومت د ستایني په هم ګرځدلې دي د بامیانو ولايت ته په خو ورځنې سفر کې د سیغان، یکاونګ ولسوالیو، فولادې درې او مرکزپورې اړوند و کلیو

ته ولارو د کلیوالو سره مو ناستې او خبرې اترې و کړې یو خاى مود پروژو خنځه لیدنه و کړه د دغه ولايت د فولادې درې په یوه کلې کې د او بونه برښنا کو چنې پروژه جوره شوې ده چې ترڅنګ يې تنتکي و ټکنالوژۍ زده کړي دي د کمپیوټر د کورس بسوونکې وویل: د برښنا په شتون کې د بابا د غره په لمنه کې او س تنتکي ټکنالوژۍ زده کړي کوي او زه په خپله خونې حاضر شوې يم چې ورته بسوونه و کړم دا شرایط موبته د سيمه ييزې پرمختياد پروګرام له برکته مساعد شوې دي

کنایه‌ها

با سوی توسعهٔ بنیادی راه می‌گشایند

نوروز

سالهای جنگ و درگیری‌ها و خشونت فرسایشی و تباہ کن در عرصه‌های مختلف چالش‌ها و دشواری‌های زیادی را در کنار فقر مزمن، در بخش‌های گونه‌گون زنده‌گی مردم، تحمیل نمود. بنایain هموطنان ما نتوانستند زیربناهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی داشته باشند. اما انکشاف پایدار و بنیادی از آغازین سالهای قرن بیست در جوامع بشری مطرح شده و مردمان بسا از کشورها از این روند بمثابه بهترین زمینه تعادل میان انکشاف و زیست محیطی بهره‌گرفته‌اند.

طی سال‌های اخیر در پرتو سیاست بازساخت و نوساخت به پرسه توسعه اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور توجه صورت گرفته، برنامه‌های عمرانی طراحی و کارهای عملی بخاطر تحقق آن از طریق نهادها و وزارت‌های سکتوری از جمله وزارت احیا و انکشاف دهات صورت پذیرفته تا با تطبیق پروژه‌های انکشافی به سود همگان، اساس زیربنایها گذاشته شده، وطن جنگ زده و به دور از همه امکان، بسوی توسعه بنیادی راه بگشاید و آینده گان، صاحبان زیربناهای مطمئن و کشور معمور باشند.

در روشنایی سیاست سازنده‌گی جمهوری اسلامی افغانستان، نهادهای ارگانهای بازساخت و نوساخت برنامه‌های ملی و انکشافی را روی دست گرفته، با راه اندازی پروژه‌های کوچک مشکل‌های در اولویت هموطنان را مرفوع و با طرح و دیزاین پروژه‌های بزرگ و پایدار در ولایات کشور، سنگ پایه و اساس پروژه‌های عایداتی و زیربنایی را گذاشته، به همکاری مالی منابع کمک دهنده، شمار زیادی را تطبیق و صدهای دیگر را تحت کار قرار

شد. گرچه در اوایل از تطبیق برخی از پروژه های نوسازی، بنابر دلایل و انگیزه های مختلف، نتیجه مطلوب بدست نیامد، ولی آغاز راه اندازی پروژه های بنیادی و رهنمودی برای متخصصیون امور بود و اینکه با قدم های بعدی شاهد تطبیق پروژه های بسیاری و خوبی در اکثر دهکده ها و حومه های شهرهای بزرگ کشور هستیم.

در حقیقت تجارت حاصله، بدیل مؤثر و مفید در راستای رفع مشکل ها و نیازمندی های مردم و تهداب گذاری و بستر سازی برای پروژه های بنیادی گردید.

وزارت احیا و انکشاف دهات با توجه به کمبودی ها و نواقص کارهای گذشته و دریافت راه های معقولتر و بهتر، پروژه های نیمه بنیادی را راه اندازی نموده به اعمار پروژه های بنیادی و عایداتی، از قبیل دستگاه های تولیدی، پروژه های برق، ساختمان مکاتب، کلینیک های صحی و حیوانی، پل های اساسی و پخته، سرک های دهاتی و کanal های آبیاری پرداخته، تا کنون روند آنرا با موفقیت ها و نتایج ثمر بخش دنبال می نماید.

روستائیان شرافتمند این اکثریت قاطع جمعیت کشور، از برنامه ها و عملکرد وزارت احیا و انکشاف دهات به گرمی استقبال نموده، اکثر روستائیان در همکاری نزدیک با نماینده گان و انجیران این وزارت قرار گرفته اند.

نماینده گان شوراهای انکشافی قریه و ولسوالی که به اساس ابتکار برنامه های همبستگی ملی و انکشاف ساحی و وزارت احیا و انکشاف دهات ایجاد گردیده در طی سالهای فعالیت، از ظرفیت خوب کاری در جهت سروی نیازمندی ها و تطبیق پروژه های انکشافی برخوردار شده، میلیونها دهاتی را به سازنده گی در دهکده ها فرا خوانده و از این طریق به نیازمندی های میرم مردم پاسخ گفته، زمینه های بهتر و موثر تر کارهای بنیادی را در عرصه های مختلف فراهم گردانیده است. همچنان شورا ها به مثابه پل ارتباط میان مردم و دولت در قسمت های دیگر زنده گی، نیز نقش تأثیر گذار داشته اند. بسیاری از قریه های محصور به کوه های سر بغلک، صاحب سرک شده و ده نشینان که سال ها در میان

داده اند.

رووال همچو پروژه ها و مزایای مادی آن نه تنها اقدام عملی در جهت رفع مشکل ها و نیازمندی ها بوده، بل طرز دید و خواست ملیون ها هموطن را تغییر مثبت داده، هزاران نماینده شان را به دور شوراهای بسیج ساخته و هموطنان شرافتمند در امر بسررسانی پروژه های انکشافی سهم فعال و ارزنده گرفته اند.

متخصصین و دست اندر کاران میدان انکشاف با استفاده از تجارت کشورهای دیگر عوامل و انواع فقر و انگیزه های باز دارنده آنرا مورد مطالعه قرار داده، روی جمع آوری ارقام و احصایه دقیق نفوس کشور و تبیث کوچکترین واحد اداری (قریه) سیکالوژی جامعه روستایی، امکانات محلی، وضع امنیتی، جغرافیایی و جیوپولیتیک در مطابقت به اهداف انکشافی، نحوه انکشاف و امکان های زیربنایی کارنموده، تیم های تدارک تحت رهبری وزارت احیا و انکشاف دهات در پی دریافت منابع بیشتر کمک دهنده (دونر) شدند.

پس از مطالعات، نظریه ها و معلومات جمع آوری شده توسط بخش های مسؤول و مؤلف و احصایه قرین واقعیت بدست آمده، قدم های عملی توسعه این وزارت و دیگر نهادهای ذیعلاقه برداشته

← کارهای انجام شده و در حال اجرای وزارت احیا و انکشاف دهات با توجه فزاینده به اولویت های روستائیان دچار فقر مزمن و تحلیل های تجربی صورت گرفته است.

در کشور محاسبه میکند بوده هر یک از پروژه ها با نظرداشت فقر مزمن، فقر تازه و غیر فقر تطبیق خواهد گردید که خود بیانگر مداخله مستقیم ضد فقر و بیکاری بوده، بنا و اساس تجزیه، تحلیل، مداخله هماهنگ و همزمان در خصوص فقرزدایی و بستر سازی برای پروژه های بنیادی میباشد.

همزمان با گسترش روز افزون ساحه فعالیت برنامه های ملی وزارت احیا و انکشاف دهات و ارتقای ظرفیت کارکنان آن، شوراهای انکشافی قریه و ولسوالی توانایی آنرا پیدانموده اند تا با تشخیص عوامل ویژه فقر و بیکاری در جامعه روستایی، نیازمندی های مبرم و زمینه های انکشاف پایدار را معین و پروژه های بزرگ بنیادی را طرح، دیزاین و به همکاری هموطنان تطبیق نمایند.

ساختمان مکاتب، کلینیک ها، دیوار های استنادی و محافظتی، دستگاه های کوچک برق آبی، آسیاب های آبی و برقی، پل ها، پلچک ها، مراکز اجتماعی، مساجد، سیلبرها، دستگاه های کوچک تولیدی، کورس های آموزشی از یکطرف به مشکل های مبرم مردم رسیده گی صورت گرفته، از جانب دیگر زمینه ساز تطبیق پروژه های بنیادی و عایداتی شده است.

قابل تذکر است که کارهای انجام شده و در حال اجرای وزارت احیا و انکشاف دهات با توجه فزاینده به اولویت های روستائیان دچار فقر مزمن و تحلیل های تحریبی صورت گرفته است، با وصف ثبیت متخصصین عرصه، مبنی بر اینکه اشخاص دچار فقر مزمن الزاماً فقیر ترین نیستند، در واقع شمار زیادی از آنها در حد متوسط فقیر بوده اند. بخش اعظم آنان بی زمین و یا کم زمین بوده، از سواد و امکان های دیگر محروم اند و بر اساس اینکه بار تکفل بالای آنانست، در جهت فقر زدایی در روستاهای شان پروژه های کوچک عایداتی را راه اندازی نموده و کارنامه های پیش روی این وزارت، در پی الگوهای اقتصاد سنجی که فقر را

قریه در نبود همه امکان ها و ضروریات می زیستند، با احداث سرک ها به مراکز خدمات اجتماعی و پایتخت کشور راه یافته، با شرایط سهل به انجام وظایف دیگر، علاج بیماران، انتقال مواد مورد ضرورت از مارکیت ها به خانه هایشان دسترسی پیدا کرده اند که در حقیقت خط اتصال آنها پروژه های سرک برنامه ملی راه سازی روستایی وزارت احیا و انکشاف دهات بوده است.

پروژه های برنامه همبستگی ملی، راه سازی روستایی و برنامه ملی انکشاف ساحوی وارد مرحله بعدی شده، پروژه های بنیادی عایداتی و پایدار را رویدست گرفته و به همکاری روستانشینان در مناطق مختلف دهاتی با درنظرداشت سروی های صورت گرفته، تطبیق مینمایند.

آمار جمعیت، بدون شک در مقاطع مختلف زمانی، ملکی برای تشخیص نیازمندی های جامعه روستایی و شهری است که متأسفانه این مشکل به دلیل انجام نشدن سروی کامل توسط اداره مسئول پا بر جاست.

هر چند تقاضا آمار جمعیت روستاهای مانع تطبیق برنامه های عمرانی و انکشافی نشده، ولی مسبب کمی و کاستی ها بوده، اما بر مبنای تجارب کامیاب برنامه های انکشافی وزارت احیا و انکشاف دهات به ویژه برنامه همبستگی ملی؛ ۷۵ فیصد دهات کشور، توسط تیم های سروی و مؤسسات همکار، بررسی و متکی به تعریف ده به معنی (مرکز جمعیت و محل سکونت حد اقل ۲۰ خانواده) آمار و ارقام قرین واقعیت را بدست آورده با نظرداشت نصاب جمعیت، قریه ها را تحت پوشش قرار داده است.

با تطبیق پروژه های مختلف در دهکده های ۳۴ ولایت کشور شامل شبکه های آبرسانی، کانال های آبیاری،

استازیتوب کوي په زرها و تولگتې

پروژې پلې کړې

دنورستان په غرنې ولایت کې هم د
دغه پروګرام له لارې د پام و پروژې پلې
شوېدې، چې د لته به د ملي پیوستون د
پروګرام د کنو او همدا راز په تېرو نه
میاشتو کې د وزارت د نورو پروګرامونو
د پلې شوو پروژو په هکله د دغه ولایت
د کلیو د بیارغونې او پراختیا ریاست
د سرپرست سید معصوم سعیدی خبرې
ولولو.

هغه وايي:

دنورستان ولایت تولې ولسوالۍ او
مرکزد ملي پیوستون پروګرام ترپښېن
لاندې راغلي، په ولسوالیو او مرکزکې
۳۲ کلیوالې پرمختیایي شوراګانې
جورې شوي، د دغه شوراګانو له لارې د
کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت ته د
۴۱ پروژو د جورولو وړاندیز شویدی،
چې نومورپی پروژې منظور او تردې دمه
د وانت وايکل، واما، نورګرام، دواړ،
کامدیش او برګمتیال په ولسوالیو کې
۲۸۹ پروژې بشپړې او د کلیوالو په واک
کې ورکړې شوې دې.
په خینو پروژو همدا اوس کارروان
دې او د خینو پروژو کار د کامدیش او
برګمتیال په ولسوالیو کې د قرارداديانو
د پوره نه پاملنې له مخې د ټندې سره مخ
شوي، چې هيله ده په راتلونکې کال کې يې
کاريابا پېل شي.

انجنير سعیدي زياته کړه:

په يادو بشپړو شوو پروژو چې په
هغو کې بشوونځي، کلينيک، سرک، د
څښکا د اویو شبکې، استنادي دیوالونه
او نوري تولگتې او بېسته بېزې پروژې
شاملې دي، خهد پاسه دوه سوهنه اتیا
 مليونه افغانی لګښت راغلي، چې د کلیو
د بیارغونې او پراختیا وزارت له بود جې

عادل

نورستان د ملي پیوستون پروګرام تر پوښن لاندې

خاطردي چې دغه پروګرام کلیوالو ته په
سیمه یېزو ادارو کې د ډنډې او د خپل
ژوندانه په بېلا بېلا برخو کې د واک او
صلاحیت ورکولو لپاره د هېباد د ۳۴
کلیوالې تولې ته د ژوندانه په بېلا بېلا
ولايتونو دنېږدې تولو ولسوالیو په اړوندو
کلیو کې خهد پاسه دېرش زره کلیوالې
پرمختیایي شوراګانې جورې کړې او د
دغه شوراګانو له لارې پې، چې د کلیوالو

د کلیو د بیارغونې او پراختیا
وزارت د ملي پیوستون پروګرام، د دغه
وزارت د نورو ملي پروګرامونو په خېر
کلیوالې تولې ته د ژوندانه په بېلا بېلا
برخو کې د آسانټیا وو د برابرلو او په کلیو
او باندې کې د بېوزلې د کچې د کمنټ په
موخه تل هڅه کې بدې چې د هغوى د اړتیا
و سره سم پروژې پلې کړي، په همدي

کار بشپړ او ګټې اخستنې ته سپارل
شوې او په پاتې نورو ۱۱ پروژو کار
روان دی، چې د پرژو به د نوموره
پروژو کار هم بشپړ او د کليوالو په
واک کې ورکړې شي.
په پورتنيو پروژو نول ټال ۱۲۸
مليونه افغانۍ لګښت را غلې او د
زرو خخه ډپرو کورنيو ته بې د خښاک
د پاکو او بوي په برابرولو، مارکيټ،
روغتنيا يې او تولنيزو خدمتونه تو
د لاسري او د سيلابونو د ګوابن
څخه د مخنيوی په برخه کې لازمي
آسانتياوي برابري ګړي دي

انجنيير سيد معصوم سعدي
د روان کال په تپرو نهو میاشتو
کې د نورستان په ولايت کې د کليو
د بیارغونې او پراختیا وزارت
د سیمه بیزې پرمتختیا، اوبو
رسولو، کليوالی لارو جورولو
ملې پروگرامونو او د سیمه یېزو
پروگرامونو د سمبالياد ادارې لخوا
۲۴ پروژې ترکارلاندې نیوں شوې
دي، په دې پروژو کې، روغتیا یې
مرکز، نسونځۍ، سپک، استنادي
ديوالونه، پلونه او کانالونه شامل
ه، چې د هغې ډلی خڅه د ۱۳ پروژو

څخه ورکړ شوی همدا را زد یادو
پروژو لس سلنې لګښت د کلیوالو
څخوا ورکړ شوی، او د کلیوالی
شورا ګانو په مرسته او د هغوي د
څارنې لاندې پلې شوبدي
د نورستان ولايت د کلیلو
د بیارغونې او پراختیا ریاست
سرپرست وویل:
د ملي پیوستون جو رو شوو
پیروز و د دغه ولايت ۲ و لسواليو او
مرکزد اپوندو کلیود خه د پاسه
زره کورنيو ته د ژوندانه په بېلا بېلو
برخو کې لازم سهولتونه برابر او د
هغوي ستونزې بې څه ناخه را کمې
کېږي دي

است که تاریخ کشور هیچگاهی آنرا فراموش نمیکند.

پس از تجاوز و تهاجم شوروی ها دیری نگذشت که ملت آزادی خواه و سلحشور با سلاح ایمان و اراده خل ناپذیر در برابر متاجوزین قرار گرفتند با پای برخنه و شکم گرسنه به مجاهدت پرداخته به هیچ نوع بند و شرط سر تسلیم نگذاشت، جسورانه تراز هر روزی که می گذشت، در سنگر دفاع از دین، وطن و هموطنان قرار میگرفتند، صفووف مجاهدین فشرده تر و مورال و عزم شان آهنهای تر می شد. مجاهدین با جنگ افزارهای ابتدایی و با تعرض بر پوسته ها و مراکز نظامی دولت وقت و حامیان شان سلاح بدست آورده، از آن به سر کوب روس های متاجوز استفاده می نمودند.

رشادت، قهرمانی و قربانی های مجاهدین افغان به رسانه های جمعی جهان خبر ساز شده، همه روزه در امواج رادیو ها، صفحات تلویزیون ها و نشرات چاپی؛ قهرمانی های ملت مجاهد افغان بازتاب می یافت تا آنکه توجه کشور ها، ملت های اسلامی و جوامع صلح خواه را مجاهدین سر بکف افغان بخود جلب نمود.

پایگاه ها و دفاتر مجاهدین در کشور های همسایه ایجاد گردید تا جهاد برحق این ملت فقیر، تهی دست، بی امکان ولی سر بلند و با غرور به گونه خوبتر، قویتر و مصمم تر سازماندهی و حملات خورد کننده بر دشمن وارد و خاک پاک افغان از دست اجانب و اغیار پاک و پرچم آزادی در فضای نیلگون به اهتزاز درآید.

تحلیل گران کار آزموده برمبنای تجرب از تاریخ حمامه آفرین افغان ها در

رخداد های فاجعه بار حوادث و تراژیدی های بزرگ بشری در دنیا همواره زاده تصمیم جنون آمیز و نتیجه دکترین نظامی نا عاقبت اندیش زمامداران آزمد و سلطان خود خواه برخی کشور های جهان بوده است.

تجاوز نظامی ۶ جدی سال ۱۳۵۸ اتحاد شوروی وقت در افغانستان آزاده نیز نتیجه عاقبت نه اندیشه های زمامداران وقت اتحاد شوروی بود که در اثر آن ملیون ها هموطن ماسعم از زن و مرد و پیر و جوان به شهادت رسیده و ملیون های دیگر به کشور های همسایه و دنیای غرب مهاجر شدند. به زیر بنها، ساختار اجتماعی، فرهنگی و تاریخی خسارات هنگفت وارد گردید که تا کنون زخم های ناشی از آن التیام نیافته و با تحمیل آسیب های ناخواسته امروز تازه تر شده، ضجه و فریاد هموطنان ما که در چمبر نا امنی های کنونی قرار دارند، به دل آسمان ها طنین انداخته است.

آنچه ماند گار و حماسه ساز دوران شد، همانا ایثار، فدا کاری و پایمردی ملت مجاهد

سه جنگ افغان و انگلیس و گذشته‌های دور افغانستان به این عقیده بودند که اگر مجاہدین فریب دشمنان دوست نما را نمی‌خوردند و همچو یک مشت واحد و فولادین کشور شانرا به زودترین فرصت از چنگال ده سرخ آزاد می‌کردند و عمر جهاد مسلحانه به ۱۴ سال نمی‌رسید و نیمه آن، آرمان پیروزی را برآورده می‌ساخت و این وطن به مخروبه مبدل نمی‌گشت. سرانجام جهاد ملت افغان در برابر کفر و الحاد به پیروزی رسید و سنگر داران واقعی جهاد که عمر شانرا در کوه پایه های وطن در پیکار گذشتنده چون در استوار و تسخیر ناپذیر در برابر دشمن زیون قرار داشتند، به پایخت کشور آمده از رهبران و آنانیکه دور از وطن زنده گی داشتند دعوت نمودند تا دولت اسلامی را تشکیل و با اتفاق قوانین اسلامی و مردمی بر زخم‌های ملت مرحوم گذاشته پیروزی عظیم ملی و افتخار آمیز را جاویدان سازند.

دریغ و درد که دست اجانب غارتگر به نحو دیگر کار کرد تا خاطره تابناک و فراموش ناشدنی را در اذهان عامه بکوبند و در فضای بی اعتمادی و بی باوری بار دیگر ملت دشمن سنتیز افغان در زیر سایه سیاه و گلیم ماتم بنشیند که متاسفانه طی سالهای اخیر در اثر جنگ‌های تنظیم شده توسط کشورهای همسایه آرمان و آرزو های مردم به یاس و نومیدی مبدل گشته، زمینه ساز آن شد تا غم و عذاب دوامدار دامنگیر مردم شده در گستره آن بلاهای نوی بالای ملت افغان نازل گردد.

سیاست مردان کشور که از کوره آتشین پس از شش جدی سال ۱۳۵۸ سر بلند و کامیاب بدر شده اند، در تلاش آن اند تا دست مداخله گران اجانب ستمگر را کوتاه و راهی بگشایند تا حوادث تراژیدی جای اش را به فضای صلح آمیز و امنیت مطمئن در کشور بدهد.

بوسان بوشروعه ادب

مادر ! به دست پاک تو حق داد دست من
از مهر پروری تو راهی به سوری
یک موهبت برای تو مثل پسر شدم
تک تک به درب هستی ملک دگر زدم
غم سرکشیده تا که بدان مبتلا شوم
پستان به لب گرفته و چشمی به روی تو
جز من دگر تکلف طفلی که می کشید
می برد پی، کمال عجیش به حرف من
قربان لطف و گرمی آغوش و بوی تو
نور بَصَر ز دیده بیمار بردہ یی
آرامی یافت جسم ضعیفم ز حال زار
از ناز پروری دل چاک چاک تو
با مادری که گشت فدای قرار من
اخلاص بر گرفته، دل خویش ساختم
آموخت با زبان عطوفت کلام حق
روزی رسد که باز نباشم کنار تو
حاجت برار خلق خدا بهر من شوی
در برزخ از ثواب تو بسیار بهر من
در قرب برترم به تو از پیر پیش حق
بر رُخ کشید پرده خاک سرای خویش
بی مادری و در به دری های بی شمار
شمع طریق و حلقه ای در انجمن شدم
چشم دل و دماغ و لقای عظیم را
رویای نیک دیده او را شگافتم
پرسند گر ز من چه دگر می کنی نیاز
یعنی نیاز تازه یی سر می کنم ز حق
بخشیدی ام تو معرفت از هر چه بود بیش
گم گشته وقت خدمت مادر ز دست من
مادر دهی، درون و برونم صفا کنی
از یُمن روی احمد خود، لطف بیش کن
توفيق ده به خدمت مادر، نه انتهای
کم نیست موهبت به در لطف بیکران

وقتی خدا به روز ازل کرد هست من
یعنی که بعد از این تو به نازم بپروری
از عالم عدم به وجود تو دَر شدم
نُه ماه به آسمان وجود تو پر زدم
پایم رسیده تابه جهان آشنا شوم
حرفی به گریه گریه و دستی به سوی تو
غیر تو علم کس به سوالم فی رسید
بودی تو آنکه بود نگاهش به طرف من
قربان ناز گفت لعل نکوی تو
خون جگر به درد من زار خورده یی
کم کم ز لطف دست تو از مهر کردگار
جانی گرفتم از کرم شیر پاک تو
عمر گذشت تا شش و ده شد بهار من
تا دانش تمیز چپ و راست یافتم
بخشید معرفت به من از راه و نام حق
فرمود: "جان من که کنونم قرار تو
سَعِی بکن که صاحب علم و سخن شوی
آنگه رسد ز فیض تو انوار بهر من
من بنده ام گزیده یی تقصیر پیش حق
این گفت و پس گزید شهادت برای خویش
نهایی شد رفیق دل و چشم اشکبار
لیکن رسید روزی که صاحب سخن شدم
دریافتمن ولایت قلب یتیم را
تعییر خواب مادر خود باز یافتم
چون آرزوی من به تحقق رسید و باز
آنگه یکی امید دگر می کنم ز حق
می گوییم که بار الها به لطف خویش
قسمت کشیده خط ز برای شکست من
خواهم جهان تازه یی بهرم بنا کنی
تکلیف ها برون زره و رسم خویش کن
عمری مثال نوح نبی بخش از صفا
«تنها» رضا شود ز تو بسیار آن زمان

خینپي په علم گردن دراز کا
خینپي په زهد په شبخي ناز کا
ما سر ديولى د عشق په کار دي
ما دي په دا کي خدای سرفراز کا
خوشحال «ختک»

دا چې مست په ميو راغى يارد چا دئ
بيا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دئ
چې زره سوي يې د حرم په صيد هم نه شي
دا بې درده، بې صرفی گوزار د چا دئ
ما خونه دي خوک بې وجهي آزار کري
دا چې ما آزاروي آزار د چا دئ
چې يې درست جهان د مخ په رينا زيسن کا
دا آفتاب غوندي روپسان رخسار د چا دئ
چې بلبل يې رسپدي تر گلو نه شي
دا د ننه په حرم گلزار د چا دئ
چې هيش ترس په زره کي نه لري «رحمانه»
دا ناترس او بې پروا نکار د چا دئ

د شين خال په خاي دي زه واي!
چې په زنه دي ويده واي
که امكان د بوسې نه واي
رانبردي خوبه دي خوله واي
نور محمد «لاهو»

د وطن خوخان
د ناور د وجو دېنتو، د کېردى شېپ را په ياد شوي
د خوخانو آرمان راغى، د کوچيانو آرمان راغى
ھخه توري کېردى خه شوي، په رغوکې «بابرزيه»
يادوم د ترخو سیورى د اوپسانو آرمان راغى

سرزمین ما

رشته های طب، حقوق و علوم سیاسی، انجینیری، تعلیم و تربیه و زراعت پوهنتون پکتیا مصروف کسب دانش اند. همچنان بیش از (۱۶۰) هزار شاگرد پسر و دختر در (۳۰۰) مکتب (لیسه، متوسطه و ابتدائیه) به تعلیمات ابتدایی، ثانوی و عالی مصروف بوده، در پهلوی آن (۶) مکتب خصوصی و (۱۴) مدرسه دینی نیز در خدمت فرزندان این خطه باستانی قرار دارد.

ولايت پکتیا با مساحت تقریباً (۹۵۸۰) کیلومتر مربع از سمت شمال، شمال شرق، غرب و جنوب با ولايات لوگر، ننگرهار، غزنی، پکتیکا، خوست و مرزهای پاکستان محدود بوده، رشته کوه های سپین غر و سلیمان در مناطق مختلف این ولا به نام های قومی یاد شده و جنگل های انبوه، نشت، ارچه و بلوط منطقه را زیبا گردانیده که زیست گاه خوبی برای انواع حیوانات پستاندار و اقسام پرنده گان است.

جنگل های طبیعی پکتیا بعد از جنگل های کتر و نورستان ساحه وسیعی داشته که در بین اقوام آن دیار حد بخشی گردیده است. چوب چهار تراش آن از لحاظ کیفی جایگاه خاص

در گذشته نه چندان دور این پیدایش بیش از یازده هزار سکه متعلق به دوره های تاریخی قرن سوم قبل از میلاد در کاوش های باستان شناسی، از ولسوالی میرزکه ولايت پکتیا و کشف سر مجسمه، تدیس مرمرین، پیکر بدنه سر و کتیبه دوره گوپتا به زبان سانسکریت در شهر گردیز، همه و همه بیانگر تمدن سده های قبل از میلاد و قدامت باستانی لویه پکتیا میباشد. «هروددت» مؤرخ یونانی از مردم باستانی لویه پکتیا بنام «پکتیس» و «پکتیوس» یاد کرده و سرزمین آنها را پکتیا ذکر کرده و بطیموس هم نام مردم این سرزمین را پکتین نوشته است.

ولايت به دو ولايت (پکتیا و پکتیکا) تقسیم اراضی شده و بعد ولايت خوست در نواحی شرقی، از پکتیا مجزا و از وسعت آن ولايت کاسته شد. نزدیک به (۵۳۰) هزار باشنده فعلی این ولايت اعم از پشتون و تاجک در فضای صلح و صفا در روستا های ولسوالی های (۱۳) گانه آن به شمول شهر گردیز مرکز ولايت پکتیا زنده گی می کنند.

با فراهم شدن زمینه های بهتر علم و دانش در این ولايت هم اکنون حدود (۴) هزار دانش آموز پسر و دختر در

محیطی کار حفر (۶۰۰) چاه آب آشامیدنی سطحی، (۱) چاه عمیق، ساختمان (۱۵) شبکه آبرسانی، (۷۶) ذخیره آب و اعمار (۱۱۶۵) باب مبرز صحی را به هزینه بیش از (۸۸) میلیون و (۴۶۰) هزار افغانی در قراراً مختلف ولسوالی های احمدآباد، احمد خیل، خاچی، سمنکنی، دند پتان، زرمت، سید کرم، لیجه منگل، خدран و شهر گردیز تکمیل و بیش از (۳۸) هزار خانواده روستانشین را از خدمات فوق بهره مند گردانیده است. همچنان کار ساختمانی (۱۰) پروژه مبرز صحی در شهر گردیز جریان داشته و تیم صحی این برنامه؛ بیش از (۸۲) هزار روستایی را از مزایای چگونگی رعایت مسایل مرتبط به حفظ الصحه آگاه گردانیده است.

به همین گونه، برنامه ملی انکشاف ساحوی وزارت احیا و انکشاف دهات تطبيق (۲۵۳) پروژه پیشنهادی شورا های انکشافی ولسوالی را در عرصه های اجتماعی، فرهنگی، ترانسپورت و آبرسانی به مصرف (۶۴۷) میلیون و (۵۸۰) هزار افغانی در پلان داشته و از آن شمار (۵۵) پروژه را در سکتور های مختلف تکمیل و سهولت های لازم را برای بیش از (۴۲) هزار خانواده روستایی پکتیا مهیا گردانیده است.

پروژه های انتخابی شورا های انکشافی قریه و ولسوالی های پکتیا از طریق برنامه های ملی وزارت احیا و انکشاف

دهات به همکاری و سهم فعال مردم آن ولايت تحقق یافه و موثریت آن در عرصه های مختلف زنده گی روستانیان مشهود و محسوس است.

در مارکیت های داخلی و خارجی داشته و اکثراً در ساختمان منازل ثروتمندان کاربرد دارد. به گفته شاهدان عینی، روزانه در حدود (۲۰۰) لاری چهار تراش ارچه و همچنان مقداری از آن توسط قاطر از طریق پاره چنار، تل و دیگر نقاط مرزی بدون محصول گمرکی به پاکستان انتقال می شود.

بیشترین قسمت زمین های ولايت پکتیا به سبب شرایط بد اقلیمی برای کشاورزی مساعد نبوده و آبیاری اراضی زراعتی آنها از طریق نهرها، کانال ها، چشمه ها و کاریز ها صورت می گيرد. محصولات عمده کشاورزی پکتیا، گندم، جو، کچالو، لوبيا، اقسام میوه ها و سبزی ها می باشند. سیب، بادام، چهارمغز و جلغوزه آن در مارکیت های داخلی و خارجی جایگاه خود را دارد و امروز با تغيير روش های کشاورزی، محصولات کشت زغفران، زيتون و چای نيز در بعضی قسمت های اين ولايت نتيجه خوب داده است.

پکتیا ولايتي است کوهستانی که روستانشینان ولسوالی ها و مرکز گردیز در پهلوی ده ها و صد ها مشکل محیطی، به معضل نبود و کمبود سرک های روستایی، دستگاه های کوچک تولید برق آبی، خدمات آبرسانی صحی و آبیاری مواجه اند.

وزارت احیا و انکشاف دهات از بدو آغاز فعالیت های انکشافی به منظور برآوردن تيازمندی های روستانیان مستمند، (۱۱۶۶) شورای انکشافی قریه را از طریق برنامه همبستگی ملی در این ولايت ايجاد و از شمار (۲۲۳۸) پروژه عام المفعه راه اندازی شده (۱۴۱۵) پروژه سودمند را در سکتور های آب آشامیدنی، برق و سرک به هزینه بیش از (۱) مiliard و (۲۹۴) میلیون و (۲۸۰) افغانی در ولسوالی های احمدآباد، خاچی، جانی خیل، سمنکنی، دند پتان، خدران، زرمت، سید کرم، شوک، على خیل، لیجه احمد خیل، میرز کی و مربوطات شهر گردیز تکمیل و مورد استفاده (۱۲۲) هزار خانواده روستایی قرار داده است.

برنامه ملی راه سازی روستایی با ترمیم و جغل اندازی (۸۵) کیلومتر سرک دهاتی و ساختمان (۷۲۸) متر پلچک و سیلبر به مصرف بیش از (۷۲) میلیون و (۴۰۰) هزار افغانی از بودجه وزارت احیا و انکشاف در قراراً ولسوالی های زرمت، لیجه احمد خیل و گردیز مرکز پکتیا؛ (۱۴۷) قریه را با قریه و ولسوالی های مربوط وصل و بیش از يك هزار خانواده دهاتی را در دسترسی سهل به مراکز خدمات اجتماعی و مارکیت ها ياري رسانیده است.

به همین منوال برنامه ملی آبرسانی، آبیاری و حفظ الصحه

او پرمختیاپی پروڈی کوچیان

حفيظ الله «كليوال»

افغانستان کی او بد او لرغونی تاریخ لری او ز موبک او نہ دیو
ہبادون پاکستان، هندوستان او نورو ته بی پی تک راتگ کاوه
او کوی یې، چې د وخت په تبرېدو سره په نورو ھبادو کې د
دې شرایط برابر شول ترڅو کو چیان هم د نورو په شان په کلیوا او
بنارونو کې په د ایمي تو ګه مېشت شي او ز مور په ھباد کې هم
نن سپا دالري، روانه ده چې او سمهال پر شمېر کو چیان د بېلا
بېلو لاملونو له امله مېشت شوي، او د مېشت کېدو مهم لاملونه
ې پېل شوې جنګ جګړي، پرله پسې و چکالۍ، د خرڅایونو
نشتوالي، د مالونو له لاسه ورکول او د بناري او کلیوالی ژوند او
بسونې او روزنې سره د دوی د مینې او علاقې پیدا کول دي چې
دوی ېې و هخول ترڅو کلې او بنارګوټي جوړ کړي

کوچیان خلک اکشہ مالداری لری او مالداری د دوی شغل او پیشنه ده، نو همدا علت دی چې دوی په یو خای او یوه سیمه کې مېشت نه دي، د هبود بپلا بپلو سیمو ته تک راتگ کوي او کله نا کله د پولو آخوته هم وراورې

کوچیان د خایپی مېشتولو خلکو سره په تبر او اوسنی وخت
کې بې او دوستانه اړیکې لري خود جنګ جګرو په دې وروستیو
لسيزو کې چې د بې دولتي او شخصي ځمکې د زورواکو له خوا
غصب شوی دي په هغه کې زياتره د کوچیانو او مالدارو هېواد
والو خې خایونه او روشوگانې شاملې دي چې دا د دې لامل شوی
ترخو د هېواد په بېلا بېلو سېيمو کې د کوچي مالدارو او مېشتولو
خلکو ترمنځ اړیکو ته ستر زيان ورواروی.

رابه شو دې وزارت ته، چې دلته د کو چیانو په تړ او خه ترسره
شوي او خه کول به کار دې؟

دوزارت د مشرتا به سره په گلهه مشوره او پرېکره شوې
دې چې خنگه د کوچيانو لپاره په دواه داره او پایه داره توګه
پرمختيابي چاري ترسره کړو، چې د یوې مشخصې پاليسې
جور پيدل اريں ويلل شول، جي یه د هکله مو کار پيل کړي او د

د کلیو د بیارغونې او پرمختیا وزارت د کوچیانو د چارو مشاورت دنده لري چې د نومورې وزارت له ټولو برخو، په تبره بیاد ټولو ملي پرمختیا یې پروګرامونو د بیلوبالو چارو د ترسره کولو له خرنګوالي سره پېژند ګلوی ترلاسه کړي، تر خو و مومي چې کوم ملي پرمختیا یې پروګرامونه د کوچیانو د ژوندانه د بیلوبالو برخو لپاره کومې چاري، په خډول ترسره کولای شي همدارنګه یې په ولسي جرګه کې د کوچیانو د استازو او د افغانستان د اسلامي جمهوري دولتد کوچیانو د چارو د خپلواک ریاست سره په همغږې کې ګله او ګټپور بحثونه او اغښمنې ناستې ترسره کړي دي، کومې چې د یاد وزارت د کاري ساحې سره تړ او لري۔

دغه مطلب د کليود بيا رغونې او پراختيوا وزارت د کوچيانو
د چارو سلاکار امين الله «شارق» د کلي د مجلې د خبر يال سره د
يوې مرکې په ترڅ کې خركند او د نورو پوبېستنو په ځواب کې يې
داسي څرګندونې وکړې:
کوچيان په توله نړۍ او په څانګړې ډول زموږ په هېټواد

په هېواد کې د مېشتو کوچيانو
یوې برخې د کليود بيارغونې او پراختياب
وزارت د پرمختيابي پروګرامونو له
لازمو آسانتياوو خخه خهنا خه گټه پورته
کړې ده، خو ډېرې سیمې لاتراوسه پوري
هم د نوموروې وزارت د ملي پرمختيابي
پروګرامونو ترکاري پونښن لاندې نه
دي راغلي، اوس په دې اروند هلې خلې
روانې دي چې د کوچيانو دغه سیمې
مشخصۍ، په پلانونو کې شاملې او ډېر

ژر د پروگرامونو تر پوبنبن لاندی راشی
تر دی دمه چې د کوچیانو د چارو
د ترسره کولو په برخه کې کومه خپنه
شوی ده، کوچیان د نورو ډېرو اړتیا وو
تر خنګ د خنباک او بوا او د سولز انژی ته
په پراخه کچه اړتیا لري، چې او س او س د
سیمه بیزې پرمختیا او او بوا رسولو ملي
پرمختیابی پروگرامونو سره په دی هکله
کار کو و ترڅو و کولای شو کوچیانو ته په
دغوا او نورو برخو کې خه ډول پرمختیابی
خدمتونه وړاندې کړو، دغه کار پراخو
هلو ټلوا او وخت ته اړتیا لري، د بودجې
د ترلاسه کولو څخه وروسته به که خداي
کول کو چیانا نو ته د لېدو وړانګزمن او
پرخای خدمتونه وړاندې کړو.

شوی دی چې د بېلگى په دول د هلمند ولايت په خلورو ولسوالیو (گرم سیر، ناد علی، بست او نهر سراج) کې د خښاک د اوبود شلو څاکانو کیندل او په ځینو ولايتونو کې استنادي د ډیوالونه هم په ګوته کولای شو.

د یاد وزارت د اوبو رسولو، اوبو لکولو او چاپېریال روغتیا ساتنې د ملي پرمختیابی پروګرام له خواه هېواد په ۱۸ ولايتونو کې د خښاک د اوبو ۳۹۰ څاکانی

بِلَابِلُو بِرْخُو لَكَهُ پَهْ وَلْسِي جَرْگَهُ كَبِد
كُو چِيانو دَ استازو، دَ كُو چِيانو دَ چارُود
خَپْلُواكَ رِيَاسَتَ اوَدَ نُومُورِي وزَارتَ دَ
پَرمَختِيَابِيَ پَروْكَراَمُونُو اوْنُورُو اَرونُدو
خَانَگَو سَرَه مَوارِي كِيَ تَيِّنِگ سَاتَليَ اوَد
بَحْثَ اوْ نَاسَتو خَنَهَ وَرَوْسَتَهَ يَوهَ مَسُودَه
تَرتِيبَ شَويَ دَهَ چَيَ دَ يَوْ حَلَ بِيا كَتنَي
وَرَوْسَتَهَ بَهَ دَ تَصْوِيبَ لَپَارَهَ دَ وزَارتَ
مقَامَ تَهْ وَرَانَديَ شَيِ اوَ دَاهَ يَوهَ بَنهَ لَاستَه
راَوِينَهَ ويَ

د دې لپاره چې د هېواد کوچيانۍ سیمې او نفوس خرگند شي، د کوچيانو د چارو د خپلواک ریاست او مرکزې احصایي خخه مو په رسمي توګه مفصل معلومات وغونې تسلی چې په دې وروستيو کې را رسیدلې خوله بدھ مرغه چې ارقام يې له یو بل سره زیات تو پیر لري چې د منلو ورنه دي، دا ځکه چې له پېږي مو دې سرشمېرنه نشته او نفوس مو اړکلې دي د وزارت د ملي پرمختیاري پروګرامونو سره مو په دې کارروان دي چې په هېواد کې د کوچيانو سیمې هم په خپلوا پرمختیاري پلانونو کې خاى کړي او د کوچيانو لپاره د هر راز اغښمنو یوروګرامونو یه لته کې شي.

کیندل شوی چې د کوچیانو کورنۍ عملاء
ترې ګتېه اخلي.
د کلیوالی صنایعو ملي پر مختیابي
پروگرام د یونوي اغېزمن پروگرام په توګه
په کلیوالی سیمومه کې کلیوالی صنایعو او
د ولسونو سیمه بیزو حاصلاتو ته د بازار
میندلولو لارې چارې لټوي.
نومورې پروگرام په پلان کې لري
چې د کوچیانو د اوسبېدلو ساحې په پراخه
توګه ترڅيل کاري پونښن لاندي راوړي
چې همدا اوس یې د تنګرهار ولايت د
بهسودو په ولسوالۍ کې د کوچیانو دوه
کلې هم ترڅيل برناموسي پونښن لاندي
راوستي دي

امين الله شارق زياته کړه

د ملي پيوستون په پروگرام کې د
کوچيانو د بېلا بېلو سيمو ۱۰۰۰ کورني
شاملي شوي دي او د دې پروگرام خخه بي
عملګټه ترلاسه کړي ۵۵.

په دې وروستيو کې د کابل ولايت
د بګراميو ولسوالۍ د بتخاک د سيمې
د کوچي آباد په کلیو کې د ملي پيوستون
پروگرام ۲۰ پرمختيابي شوراګانې جوري
شوي دي، پلانونه يې چمتو او په دې
نړدي ورخو کې به په عملی ډول ورته د
پروژو پلي کول پېل شي.

د سيمه يزې پرمختيابي د ملي
پروگرام له لاري هسم د کوچيانو د پاره کار

را بیشتر متأثر ساخته ، در نتیجه؛ آنان به مراکز اجتماعی و بازار ها کمتر دسترسی می یابند و در مواردی هم متأسفانه ریزش برف های سنگین فاجعه ساز بوده و جان های شیرین برخی روستائیان را می گیرد. برنامه ملی راه سازی روستایی از شروع کار های انکشافی ساخت و باز ساخت سرک های روستایی به حفظ و مراقبت و باز نگهداشتن این سرک ها در تمام فصل های سال، فعالیت های زیادی را روی دست گرفته است و از این طریق نیز خدمات موثری را برای هموطنان عزیز ارائه نموده که ایجاد بخش حفظ و مراقبت در ساختار تشكیلاتی برنامه از جمله این تلاش ها است. باز نگهداشتن سرک های روستایی در جریان برف باری ها تحت پوشش فعالیت های این بخش بوده، برنامه راه سازی تا اکنون حدود (۲۴۰۰) کیلومتر سرک روستایی را تحت پوشش حفظ و مراقبت دوامدار قرار داده و تلاش ها در این راستا ادامه دارند.

به قول انجیر احمد الله «فیضی»

برنامه‌ی راهسازی در پلان سال جاری؛ (۳۴۰۰) کیلومتر سرک را تحت پوشش قرار داده که بخش اعظم سرک های آسیب پذیر در زمستان را در بر می گیرد. این سرک ها که عمدتاً روستاهای را به مراکز خدمات صحي و اجتماعي، سرک های اصلی و مراکز ولسوالی ها وصل می نمایند، در طول زمستان به روی روستانیان باز نگهداشته می شوند.

با رسیدن زمستان و ریزش برف، رفت و آمد در بسیاری از روستا ها و قريه های کشور مشکل شده ، حتا در اکثر نقاط کوهی و دور افتاده، راه های موصلاتی روستاییان بسته می شوند و مردم از این رهگذر به چالش های زیادی روپروردی گردند. بارش برف باری های سنگین در مناطق کوهستانی کشور، زنده گی مردم

مسئول بخش حفظ و مراقبت برنامه ملی راه سازی؛ با وجود تمام تلاش‌ها، نظر به موقعیت جیوگرافیکی و وضعیت جوی کشور، ریزش برف همه ساله باعث انسداد راه‌ها و کوتلهای در اکثر نقاط کشور می‌گردد. این مسأله روستائیان را متهم زحمات و خسارات زیادی گردانیده و زنده‌گی عادی آنان را مختل می‌گرداند. هرچند تحت پوشش قرار دادن تمامی سرک‌های روستایی به دلیل محدودیت مالی برای برنامه ملی راه سازی، کار دشوار است، اما تا حد امکان و توان، پروژه‌های برف پاکی سرک‌های روستایی روی دست گرفته شده و کار آن به وجه احسن انجام می‌شود. برنامه راه سازی در پلان سال جاری؛ (۳۴۰۰) کیلومتر سرک را تحت پوشش قرار داده که بخش اعظم سرک‌های آسیب پذیر در زمستان را در بر می‌گیرد. این سرک‌ها که عمده‌تاً روستاها را به مراکز خدمات صحی و اجتماعی، سرک‌های اصلی و مراکز ولسوالی‌ها وصل می‌نمایند، در طول زمستان به روی روستانشینان باز نگهداشته می‌شوند. کابل، پروان، کاپیسا، پنجشیر، لوگر، وردک، پکتیا، بامیان، دایکندی، غور، غزنی، بغلان، بدخشنان، سمنگان، بلخ و فاریاب ولایاتی اند که تحت پوشش این برنامه قرار دارند.

برنامه ملی راه سازی روستایی وزارت احیا و اکشاف دهات، اخیراً ابتکار ترتیب نورم برف پاکی توسط نیروی بشری را با تشکیل یک کمیته با نظر داشت تجارب سال‌های گذشته روی دست گرفت که پس از منظوری آن توسط رهبری وزارت احیا و اکشاف دهات، ولایاتی که در آن احتمال بارش برف می‌رود، شامل برنامه ریزی‌ها گردیده، به اساس وضعیت و موقعیت شامل کنگوری های ریزش برف کمتر، ریزش برف متوسط و ریزش برف زیاد، کار عملی صورت می‌گیرد. کارگرانی که به این منظور جذب می‌گردند، توسط شوراهای اکشافی محل انتخاب و مزد آنان در بدл پاک کاری فی کیلومتر سرک از برف و باز نگهداشتن سرک در موسوم زمستان تعیین می‌گردد. این امر سهولت‌های لازم تحقق پلان و پروگرام کاری را به کارمندان حفظ و مراقبت برنامه ملی راه سازی روستایی در ارائه خدمات برف پاکی به روستائیان به بار آورده، مشکل چگونگی ارتباط با کارگران محلی، شیوه کاری و پرداخت مزد به آنان را از میان برداشت. مطابق این رهنمود؛ کار اجرای پروژه‌های برف پاکی چون سایر پروژه‌ها از مرحله شناسایی و پلان گذاری آغاز و تدارکات، تطبیق، نظارت و گزارش دهی خاتمه یافته و قرارداد کارها مستقیماً با شوراهای اکشافی قریه‌ها منعقد می‌گردد.

البته پوشش روستاها بیشتر به منظور خدمات برف پاکی در فصل زمستان، ضرور است تا این پروگرام مورد حمایت بیشتر مالی دولت و منابع کمک دهنده قرار گیرد.

که بادوی او که باران، نجونې بسونخې ته خې

عادل

د مولوی عبدالعظيم د کوره ۴ نجونې بسونخې ته تللي، خو
د نجونو بسونخې نمودانی درلو ده او نه م د کارخونې نجونو
به په یوه زاره او مخربه کور او ئینو تولگیو به په آزاده هوا کې
لو سست کاوه، په لنډو خوا شاکليو کې هم د نجونو بسونخې
نه وو، يوازې د دانش آباد په کلې کې چې د همسو د کلى وو، د
نجونو بسونخې وو کله به چې اور بستونه وو، نود کوپود ناستې
او وراني دو خطر به هم موجود وو اود باندي تولگیو زده کوونکې
خوبه لندې، خيشتې کېدې، له همدې وېږي وو، چې د بارانه په
ورخو کې به بسونخې رخصتبه او زده کوونکې به خپلو کورونو
ته تللي.

له همدې کبله وو، چې مولوی عبدالعظيم کرار نه درلود،
زړه یې نه صبریده او په ډېږي ېې صبری یې د خپلو لوپو او وربرو
دراتګ انتظار کاوه خود انتظار شېبې ډېږي او بدې وې او په ډه
هم دا شېبې ډېږي او بدې او ستونزمنې تېږدې دا يوازې دده د
کورنې ستونزنه وو، بلکې دده د کلې د او سېدونکو او خوا وشا
کليو شريکه ستونزه وو..

مولوی عبدالعظيم د هرات ولايت ګذرې ولسوالۍ د دانش
آباد د کلې د کليوالې پرمختيابي شورا راييس وو، هغه ته خو، خو
څلې کليوالو د نجونو د بسونخې د نه شتون په هکله او د هغى
څخه د راولو و شوو ستونزه په هکله ويلى وو، په کليوالې شورا
کې هم دا خبره ياده شوی وو، او مولوی هم د ولسوالۍ په شورا کې
دا ستونزه ياده کړي وو.

هغه په سوچونو کې ډوب وو، چې دا ستونزه به خرنګه ژر حل
کري، چې د کورلو يه دروازه خلاصه شوو او نجونې د بسونخې
څخه راغلي، دې په بېړه د خایه پائجد، کې کې ته یې خان ورساوه
او سترګې یې په نجونو چې بارانه لمدې، خيشتې کېږي وې،

پسرلني، باران په شرق سره او رېده او ځمکې ته په رسېدو
سره به یې پوناکې جوري کړي، بارانه سره به کله تالنده او برښنا
هم ملګري شو، مولوی عبدالعظيم به له خایه پاخيد، کې کې ته
به یې خان ورساوه، د کوڅي دروازې ته به یې سترګې خښې کړي،
يو شېبې به ودرید، بېرته به راستون شو او پېچل خای به کېناست،
ده خو څلې دا کارتکرار کړ، د بسخې یې ورته پامشو او پېږي ورغرب
ېې کړ:

سرېي، مه وار خطا کېږه، چرته به یې خانونه د بارانه نه په
خنګ کړي وې.

خو هغه هماګه شان ناکاره وو، ځمکې به خای نهور کاوه،
پرهغه لوپې او وربرې خو څه چې د کلې تولې زده کوونکې، چې په
سختو او ستونزمنو شرایطو کې به بسونخې ته تللي، ډېږي کرانې
وې

کره په نزاوې نېټه فرض دی
د شورا او کليوالو د زيارونو او هخو په نتيجه
کې وو، چې د نجونو د بسونځي کارچې د یوه کال
څخه په زياته موده کې بايد بشپړ شوی وای، د ۱۲
خونو او نورو ملحقاتو په لرلو سره په دوو پورونو کې
په شپږو مياشتو کې بشپړ او ګتني اخستني ته
وسيارل شو.

د بسونځي د پرانستلو په مراسمو کې کليوالو
له ډېري خوشحالی ژرل او کله چې مولوي عبد العظيم
د بسونځي د پرانستلو کيسه کوله وې شو کړاي
چې خپلې اوښکې پې وساتي، بیاپې د ستړگونه
رنې، رنې اوښکې بهيدۍ
داداش آباد د نجونو په بسونځي کې او س
۱۷۳. زده کونکې زده کړه کوي او د ګذرې ولسوالۍ
د بلند آب، منزل خواجه ها، سنوګرد، ده زق او قصر

ولګبدې، هغوي بې وپوښتې او کله چې ډاډه شو چې
کومه بدہ پېښه نه ده رامنځ ته شوې، بېرته پخپل ځان
کيناست.

د کلې د نجونو د استونزه بايد ژرحل کړوا او
ورزيتاهه يې کړه، زه دا ډيم چې د کليسود بيارغونې
او پراختيما وزارت په دې برخه کې زموږ سره مرسته
کوي

په سبا يې مولوي عبد العظيم د کلې په
پرمختيابي شورا کې د شورا د غړو سره خبره شريکه
کړه او تولو په ګډه ډاپې ګډه وکړه چې د ولسوالۍ
شورا ته به ورځي او د هغوي سره به هم د استونزه
شريکوي

د ولسوالۍ شورا پخپله غونډه کې د داش آباد
د کلې ستونزه پرخائی و بلله او د کليسود بيارغونې او
پراختيما وزارت ته يې د نجونو د بسونځي د تعمير

جوړ بد وړاندیزو کړه ډېرلې وخت يې ونيو،
چې د داش آباد د کلې د نجونو د بسونځي
پروژه د کليسود بيارغونې او پراختيما وزارت
لخوا منظور شوه او د هغه وزارت د سيمه
بيزې پرمختيابي ملي پروګرام و ګمارل شو،
ترڅود یاد کلې د نجونو د بسونځي چاري
پرمخ بوځي

کليوالو ته د پروژې د پلي کولو په موخه
نړدي او ه مليونه افغانۍ بودجه په واک کې
ورکړ شو.

کار په بېړه پيل شو، کليوالو به په ډېر
شوق کار کاوه، د شورا غړو به هم په کار او
د کار خارنه کې برخه اخسته، ورځ په ورځ
به د نجونو د بسونځي تعمير له ځمکې نه
لورې ده، کارښه په درز سره روان وو، کليوالو
ټولو پروژه خپله پروژه ګټله او کله، کله خو به ترندې
مانباډه پر بسونځي کار روان وو.

د مولوي عبد العظيم هڅه او هاند ترنسورو
زيات وو، هغه به هر هه ورځ لستونې او پيانځي جګې
وې، کله به د ډيواله په سرولارو او کله به بې هم د
خښتو او سمنټو په ورلوا کې د کار ګرانو سره مرسته
کوله، هغه ديني عالم وو او د علم او ګړک او لوست په
ارزښت پوهبده او په دې هم بنه پوهبده چې د علم زده

انبیاد کليو نجوني هم همدي بسونځي ته راخي.
او س نو مولوي عبد العظيم او د هغه کليوال او
د ګذرې ولسوالۍ د پنځونوړو کليو پلرونه او ميندي
د خپلونجونو په هکله تشویش نه لري، که باد وي او
که باران نجوني بسونځي ته ئي او په لیک لوست
لګياوي او پلرونه او ميندي هم د بارانونو په ورځ
په کړکيو کې ولار خپلولونو ته د کورونو دروازو ته
ستړگي په لارنه وي

آینده مطمین زندگے مرفه، ایجاد تسهیلات؟

«بگراموال»

سرک، دستگاه کوچک برق آبی، مرکز اجتماعی، دیوار استنادی، مکتب، شبکه آبرسانی و حفر چاه های آب آشامیدنی را در قراؤ مختلف (۱۷) ولسوالی این ولایت به مصرف (۱۳۹) میلیون افغانی از بودجه وزارت احیا و انکشاف دهات تکمیل و مورد استفاده هموطنان قرار داده است. برنامه ملی انکشاف منطقی در نه ماه سال روان کار اعمار (۲۵) پروژه انکشافی را به مصرف (۳۵) میلیون و (۴۰۵) هزار افغانی در قراؤ هشت ولسوالی و مرکز ولایت تخار آغاز کرده است. از جمله (۸) پروژه شامل دستگاه های کوچک برق آبی در روستا های ولسوالی های بنگی، رستاق، ورسج و چال، (۸) پروژه دیگر شامل، ساختمان دیوار محافظی قریه جنگلک ولسوالی ورسج، ساختمان دیوار محافظی قریه کندال ولسوالی فرخار، اعمار دیوار استنادی قریه پنجشیری های ولسوالی بنگی، دیوار استنادی قریه بایاوه غربی ولسوالی بنگی قلعه، اعمار دیوار گیونی قریه سوخته قلعه ولسوالی رستاق، پروژه های پروسس میوه در ولسوالی فرخار و حومه شهر تالقان و پروژه زنبورداری ولسوالی کلفگان تکمیل و مورد استفاده باشند

وزارت احیا و انکشاف دهات به منظور بازسازی و احیای زیر بنای دهات، انکشافی وزارت احیا و انکشاف دهات در آن با همکاری مردم ادامه دارد. انجینیر راز محمد راز سرپرست ریاست احیا و انکشاف دهات ولایت تخار در زمینه فعالیت های انکشافی آن ولایت گفت: « برنامه همبستگی ملی طی نه ماه اخیر سال جاری (۱۷۸) پروژه شامل

گان قریه‌ها قرار گرفته است.

برنامه ملی راه سازی روستایی (۱۴) پروژه رادر قراآ مختلف

ولایت تخار تکمیل نموده است. از جمله (۴) پروژه آن شامل اعمار پل (۴۵) متره آهن کانکریتی بالای نهر ولسوالی فرخار، پل (۲۲) متره قریه شیره ولسوالی اشکمش، ساختمان پل کیلی (۱۰۶) متره فرقان کوکتابه بالای دریای کوکچه، احداث

(۱۱) کیلومتر سرک کتمبا الی شصت دره ولسوالی اشکمش، حفظ و مراقبت (۱۲) کیلومتر سرک حفیظ بای الی قره تاش، (۱۰) کیلومتر سرک اشکمش الی سمنداب، (۸) کیلومتر سرک کفتر خانه الی شولش دره ولسوالی اشکمش و (۲۳) کیلومتر سرک چکاب ولسوالی سموچ الی دریای کوکچه را به هزینه (۸۰) میلیون و (۳۱۸) هزار افغانی تطبیق و سهولت‌های لازم را برای باشندۀ گان قریه‌ها فراهم نموده است.

در پروگرام سروی پروژه‌ها؛ (۱۲) کیلومتر سرک تختناباد الی خلیان، (۹) کیلومتر سرک چاه آب الی ارکی شاه و پل (۱۲۰) متری آهن کانکریتی بودله شوره تو از سوی پرسونل تحقیکی وزارت احیا و انکشاف دهات سروی و پروژه اعمار (۱۰) کیلومتر سرک از دو راهی خند الی قریه پیو ولسوالی ورسچ و سروی (۱۵) پروژه اضطراری که در جریان داوطلبی قرارداد، از جمله فعالیت‌های دیگر برنامه ملی راه سازی روستایی در سال جاری می‌باشد.

برنامه ملی آبرسانی، آبیاری و حفظ الصحه محیطی در طول سال ۱۳۹۱ کار حفر (۴۲) چاه آب آشامیدنی را در مکاتب شهر تالقان و ولسوالی‌های فرخار، کلفگان و اشکمش به مصرف (۸) میلیون و (۳۸۰) هزار افغانی، اعمار و تمدید (۳) شبکه آبرسانی در ولسوالی‌های ورسچ، فرخار و چال را به مصرف (۶) میلیون و (۴۲) هزار افغانی، ساختمان (۱۹) مبرز صحی را در مکاتب شهر تالقان و ولسوالی‌های اشکمش، نمک آب، کلفگان، بنگی، چال و بهارک به مصرف (۱۵) میلیون و (۳۸۷) هزار افغانی و کار ترمیم (۵۴) چاه آب آشامیدنی در قریه‌های فراق و حاتم علی حومه شهر تالقان را به مصرف (۵) میلیون و (۷۸۳) هزار افغانی از بودجه وزارت احیا و انکشاف دهات تکمیل و مورد استفاده باشندۀ گان روستاها قرار داده است.

همچنان کار حفر یک چاه عمیق (۲۰۰) متری در مربوطات ولسوالی رستاق و تمدید (۵) شبکه آبرسانی در ولسوالی‌های رستاق، ورسچ، چاه آب و چال در جریانست که با تکمیل آنها به مشکل نبود و کمبود آب آشامیدنی صحی مناطق یاد شده نکته پایان گذاشته خواهد شد. لبخند رضایت بخش روستائیان دلیل دست یافتن آنان به تسهیلات لازم زنده گی است که نتیجه فعالیت‌های مستمر و ثمر بخش برنامه‌های ملی وزارت احیا و انکشاف دهات در تطبیق پروژه‌های عمرانی مردم برای مردم است.

پروژه زنبور داری ولسوالی کلفگان ولایت تخار

ذخیره آب آشامیدنی در مربوطات شهر تالقان

**برنامه ملی
انکشاف منطقوی
در نه ماه سال
روان کار اعمار
پروژه (۲۵)
انکشافی را به
صرف (۳۵)
مليون و (۴۰۵)
هزار افغانی
در قراآ هشت
ولسوالی و مرکز
ولایت تخار آغاز
کرده است.**

خود په نهو میاشتو کې

اعشق الله رحيمی

کړې اچول، د خبساک د اوږو خاګانې، ټولنیز مرکز،
د خبساک او کرهنیزو اوږو زیر متونه، کرهنیز
کانالونه، استنادي د پواليونه، د اوږو د بربننا کوچني
شبکې، او د اوږود چینو ټینګښت شامل دي د ۱۲۵
 مليونه او ۵۵۰ زره افغانیو په پانګکې سره د وزارت
د ملي پیوستون پروګرام له لارې بشپړې شوې دي
چې په مختلفو سکتورونو کې پې خهد پاسه ۲۰۰ زره
کلیوالی کورنیو ته لازمي اسانتياوي په برخه کړې
دي

همداراز په نوموري ولايت کې د دغه پروګرام
۸۱۵ تولگتې پروژې د ۸۰۹ مليونو افغانیو په لګښت
د کار په مختلفو پراونو کې دې چې په بشپړتیا سره
به بې له ۸۲ زرو د پروګرام کورنیو ته د پام ور آسانتياوي
رامنځنه شي».

که چېري د هبوا د او سنی حالت، د یوولس
کالو وړاندې سره پر تله شي، نوروبنane او خرگښه
به شي چې په تېږي یوې لسیزې کې د هبوا د ګوت،
ګوت کې د بیارغونې او نوې جوړونې، کرهنې،
پوهنې، روغتیا، اقتصادی ودې، قانون جوړونې
، نېټی حکومتولی او نورو سکتورونو په برخو کې
د پرمېډ لیدو وړ او ستر مثبت بدلونونه او لاسته
راوړونې ترلاسه شوي دي

د موقعت حکومت په جوړې دو سره د کلیو د
بیارغونې او پراختیا وزارت ته دنده و سپارل شوہ
چې متبې راونغارې، په کلیو او باندو کې د کلیو والو
په همغېږي، او خوئنښت سره نېټدلي وضعې ته
سمبالتیا ورکړې او د هبوا د په لېږي پرتو سیمو،
کلیو او باندو کې د رغونې او نوې جوړونې په موخه
او چت ګامونه واخلي

د غورولایت هم د دغه راز تولگتې پروژو له
پلي کولو خڅه په برخې نه دې پاتې شوی، د اړتیا وړ
پروژې پې پلې شوې دې او په راتلونکې کې به هم د
اغبزمونا او تولگتې پروژو شاهد وي

د غورولایت د کلیو د بیارغونې او پراختیا
رئیس انجنیر تاج محمد زلال دروان کال په اوږدو
کې د دغه راز پروژو په اړوند د اسې وايې: «د یاد
ولایت په مربوطاتو کې د ۱۳۹۱ کال په نهومیاشتو
کې ۲۰۴ پرمختیايسې پروژې دخه د پاسه ۲۷۸
مليونه افغانیو په ارزښت بشپړې او د خلکو د ګتې
اخستنې وړ ګرځدلې دې چې له دغې شمېږي خڅه
۱۷۲ پروژې، چې په هغونو کې د اوږو ګرځولو بندونه،
کرهنیز سربندونه، پل او پلګوټۍ، د سړک جوړول او

د غور ولایت په
مربوطاتو کې د
۱۳۹۱ کال په نهومیاشتو کې په
پرمختیايسې پروژې
دخه د پاسه ۲۷۸ مليونه افغانیو په
ارزښت بشپړې او د
خلکو د ګتې
اخستنې وړ ګرځدلې دې چې له دغې شمېږي خڅه
۱۷۲ پروژې، چې په هغونو کې د اوږو ګرځولو بندونه،
کرهنیز سربندونه، پل او پلګوټۍ، د سړک جوړول او

ستره پلونه او د پليود تگ راتگ د ۴۱ مترو په او بردوالی پل شامل دی چې د ۱۹ ملیونه او ۸۰۰ زره افغانیو په ارزښت د غور ولايټ د دولت یار په ولسوالی کې یې جوړ کړي دی چې د ۴۴۲۰ کلیوالي کورنیو لپاره یې د تگ راتگ لازمې آسانتیاوې رامنځته کړي دي د کلیوود بیارغونې او پراختیا وزارت د تولنيز مصونیت ریاست، ببوزلو او اړو کلیواليو ته د لاسرسی په موخد سیلاپ، واړو نښو بدلو او د او بیود ډیروالي په خیر طبیعی پښو د رامنځ ته کېد و پرمهال، د امکان او توان تر کچې پوري زیار ایستلی تر خوڅلې خه ناخه مرستې اړو کلیواليو ته ورسوی

انجنيئر تاج محمد زلال په پای کې وویل: د وروستیو نهه میاشتو په او بردو کې، د چغچران، دولت یار او شهرک په ولسوالیو کې د سیلاپ له خطرو سرده د مخامخ کبدونکو سیمود ساتنې په موخده ۴۷۰ متریک تنه خوراکی توکی او د وه زره بکسې ګبیون په وریا توګه ۳۴۱۳۹ مستحقو کورنیو او تر پنځو کالونو لاندې ماشومانو ته د دولتیار، چهار سدی، دولینه، تولک، ساغر، تیوره او پسابند په ولسوالیو او مرکز چغچران کې ویشل شوی

دی

زلال په غور کې د کلیوود بیارغونې او پراختیا وزارت د نورو ملي او پرمختیا یې پروګرامونو د کېنو او فعالیتونو په اړوند خپل نظر د اسې خرگند کړ:

د سیمه یېزی پرمختیا د ملي پروګرام له خوا ۷۷ پروژې د ۸۴ ملیونه او ۵۰۰ زره افغانیو په ارزښت چې په هغو کې د او بو د بربنستا کوچنی دستگاه، پل او پلکوتۍ، استنادی دیوالونه، کرهنیز کانالونه، د او بو ګرځولو بند او سربند شامل دي بشپړې شوي او د ۲۰۰ په خوا وشا کې کورنی بې له لازمو آسانتیاوو خخه برخمنې شوې دي دغه رازد کلیوالي لارو جوړولو ملي پروګرام د چهار سدې ولسوالی د ۱۲،۵ کیلومتره سېرک د کریې اچولو او ۲۲ پلکوتونه جوړولو چاري بشپړې کړي دي چې دغه ولسوالی بې د غور د مرکز چغچران سره نښلولي ۵۰ ده.

همدارنګه یې د هغو سېرکونو د رغولو، ساتنې او لپاره چې پخوا جوړ شوې دي د نوموري پروګرام له خوا ۲۵ ملیونه او ۴۰ زره افغانیو په لګښت کار پیل کړي بې پلکوتونه ۱۲۰ کیلو مترو په او بردوالی د سېرکونو ترمیم دي چې ۲۰ زره کورنیو ته یې د روغتیا، تولنیزو مرکزونو، مارکیتونو، کلیو، ولسوالیو او دولایت مرکز ته د تگ راتگ په موخه لازمې آسانتیاوې برابري کړي دي او ددې ترڅنګ یې ۹۰ تون ببوزلو او وزګارو کلیواليو ته د کارموندې زمينه هم برابره کړي ۵۰ ده.

د کلیوود بیارغونې او پراختیا وزارت د سیمه یېزی سمبالتیا پروګرام هم درې پروژې چې په هغو کې د موټرونود تگ راتگ دوه

ذنوب اعتماد به نفس

رویا رایق «زمی»

اعتماد به نفس به معنای شناخت توانایی ها و قابلیت های انسانی است که ایفای آن در زندگی از مهم ترین اقدامات رسیدن به تکامل و پیروزی است و مواردی چون تمیز بودن، ورزش کردن، بلند حرف زدن و شناسایی توانایی های فردی موجب افزایش اعتماد به نفس در زنان می گردد تا بتوانند زنده گی شادتری را تجربه کنند.

اعتماد به نفس سلامی است که انسان پس از پا گذاشتن بر زمین و زنده گی در خانواده و محیط ماحول و کسب از دیگران به آن دست می یازد و تنها با صحبت نمی توان آن را به دست آورد. خانم ها برای افزایش اعتماد به نفس در وجود خود با دشواری های خاصی روپرو اند و بیشتر از آنکه به خود توجه کنند، ذهن و فکر شان بر مسایل دیگر متمرکر میگردد و طبیعی است که زمان کمتری برای پیشرفت و ارتقاء اعتماد به نفس در وجود خود می یابند. دلیل دیگر اینست که دختران از ابتدای تاریخ، یعنی از آنکه به داشتن جسارت و اعتماد به نفس تشویق شوند، به بی اراده گی و انفعال ترغیب شده اند.

همه روزه وقتی تلویزیون می بینیم و یا روزنامه می خوانیم با حجم وسیعی از اطلاعات و اخبار در مورد خانم های مؤفق و با اعتماد به نفس بر می خوریم که چگونه این خانم ها به خود باوری رسیده و چطور با وجود همه سختی ها و مشکلات موجود، به سعی و تلاش خود ادامه داده اند. اگر از آنان در مورد اعتماد به نفس شان پرسید، حتماً فرمولی به شما ارایه می دهند که اولین نکته و مهمترین جزء آن اینست که شما می توانید در زندگی خود تحولی به وجود آورید.

اگر منتظرید که موقعیت خوبی به شما پیشنهاد شود، لازمست زمان زیادی صبر کنید. این نکته را بدانید مسیری که شما را به قله اعتماد به نفس می رساند همان جاده ایست که خود قدم در آن نهاده اید و مطمئناً شخص دیگری نمی تواند شما را به قله پیروزی برساند. هر چیز جدید و نوینی را امتحان کنید. در صنف های که در باره آنها آشنایی چندانی

نداريد، شرکت كنيد. آزمایش توانایی ها و قابلیت ها در حیطه جدید، راهی شگفت انگیز برای آموختن اعتماد و اتکا بر خویش است. ابتدا طرح یک عمل را بروزیزد و سپس آن را انجام دهید. یک زمینه خاص برای پیشرفت شخصی و حرفة ای خود انتخاب نموده و اقداماتی را که برای دستیابی به آن لازمست، مرحله بنده و برای هر مرحله زمان خاصی را در نظر گیريد. اکنون وقت آن رسیده که هر مرحله ای را براساس طرحی که از قبل پیش بینی شده، بدون هیچ عذر و بهانه ای به پایان برسانید. زیرا هر قدم کوچکی در انجام این مراحل، گام بزرگی به سوی اعتماد به نفس شماست!

از یاد نبرید که اصرار و پافشاری در طرح های هدفمند شما را به کامیابی رهنمون می گردد. وقتی با چالش جدیدی مقابل می شوید، مقاومت به خرج دهید. اعتماد به نفس واقعی از این اعتماد ناشی می شود که شما می توانید با اتکا بر توان خویش و بدون در نظر گیری نتیجه کار با سعی و تلاش عملی را انجام دهید و با جسارت تمام آن را به پایان رسانید. از انسان های موفق، یعنی از آنانی که می توانند مسئولیت کارهای جدید را یکی پس از دیگری همراه با ریسک عهده دار شوند کمک بخواهید و بینید چطور این کار را انجام می دهند! به خود جرأت دهید و با آنان ملاقات کنید و دریابید که چطور آنها مسئولیت های خطیر را بر عهده می گیرند. زنان باید بدانند که اعتماد به نفس در وجود آنان پنهان است و باید برای پیدا کردن آن، نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی و برای متعادل ساختن آن برنامه ریزی دقیقی انجام دهند. باید اضافه کرد که نیروی باور، کلید اعتماد به نفس است. این نیرو به زنان کمک می کند که با مشکلات و موانع پنجه نرم کرده و بر آنها پیروز شوند. این نیرو چنان قدر تمند است که اگر عمیقاً وارد ذهن خود آگاه زنان شود می تواند زندگی شان را تغییر دهد.

د پوړ لای د کمېښت، اغېز منه کړنلاره

د شرایط و سروه سمون و لري ک بداي شي، چې د بیوژلې په له منځه
ورلوكې پوره مرسته وکړي، خود ډې وزلى له منځه ورل په خپله د
چې وزلو خلکو په پیاوړ تیا پوری اوړه لري.

د کلیو دیبار غونی او پراختیا وزارت د خپلو ملي پروگرامونو له لارې تسل هڅه کړي د چې د پرمختیابی ټولکټو پروژو له لارې له دغې پد بدې سره په کلکه مبارزه و کړي د کلیو د بیار غونی او پراختیا وزارت په ټولو سکتورونو لکه کړه هنې، او هېنې، او بورسولو، سرک جوړولو، د پښوده مخنیوی او د کلیو الود جرګود ځایونوا او مسجدونو په جوړولو کې چې د بیوزلې د کچې د راکښته کبدو په لاره کې یې اغېز منې پایلي پېړخای برینېنى زیارات زیار ایستنلي دې.

داجوته ده، چې بیوزلی دماهیت له مخې ناوره اقتضادي،
بنسوونیزه او روزنیزه، روانی، روغتیابی، ټولنیزه او معیشتی به
لري او دنپر په هر ګونت کې په لړه یازیاته پیمانه لیدل کېږي
هغه هڅي، چې د دولتونو او مؤسستاتوله خواکېږي نه یوازې
دا چې بیوزلی بې له منځنه نه ده ووري بلکې مخ په زیاتې ده هم ۵۵.
همداوس زمونږیه هیواد کې سره له دي چې دولتي
تأسیسات او نهادونه، خصوصي پانګه اچونه، بانکونه،
پيوهنتونه، بنوونځي، تعلیمي مؤسسي او شرکتونه د زیاتې د په
حال کې دي، خوبیوزلی او غربت مخ په کمپډونه دي. له بله پلوه
د ټولنیه ډېره کې لانورهم د بهایه کېدو په لورا و چت گامونه پورته
کوکوي او د ټولنې لړه کې په او سني حالت کې ورسره سیالي نشي
کولای.

بدایه لر، کی دتولید او خدماتو هر دول تکنالوژی، پولی سرچینی او وسایل په واک کې لری او ددی وس لری چې
حاله پانګه نوره هم زیاته کېری خود بیو زلی، دله منځه ورلو

بیوزلی هغه پدیده ده چې د ټولنې دوګرو دننه ظرفیتو نوو
را بر سیره کولو په را پاندي خندونه منځ ته را اوږي او په دې توګه
و ګپري نشي کولای خپلی نيمګرتیا وي او رېرو نه په خپله سمبال
کړي چې د اپه حقیقت کې انسانی کرامات ترپښولاندې کوي
او په انسانانو او تولنه کې غیرفعال حالت، خان ځانی، بې خبری
او هر دل کمزورتیا وي منځ ته را اوږي
د ټولنې خخه د باندې مرستو لاس ته را او پل چې د ټولنې

ئينىپ داسى شتمن خلک هم شته چى پە برخه كې هيچ او يادىرە كەم برخه اخلى.

دنسى او افغانستان پە كچە داسى معلومىري چې دبىوزلۇ خلکود شرايطو خخە دباندى كومىپە هىخىپە شوي او كىبىرى دبىوزلى پە كمولوا لە منخە ورلو كې اغيزمنى نەدى، او هغە مرسىپە چې ورسە كىبىرى كمىپە او اغيزناكىپە نەدى تمامى شوي، نوئىكە بىوزلى خلک دا قتصادى، سياسي، فرهنگى او تولىزىزوندان له پلۇھ كمزوي او لە مالىي اتكا او تولىزىزىو والى خخە بې برخىپە دى هغە خە ناخە مرسىپە چې دبىوزلۇ خلکوپە نوم كىبىرى دەھفى خخە نە يوازى دپروژوپە سطحە ئېنى محلى چارواكىپە ناوارە كەپە پورتە كوي، بلکىپە تولنە كې ئينىپ وس لرونكى كسان هم هخە كوي چې دبىوزلۇ خلکو سرە دەرسىپە خخە دخان پە كەپە كارا خالى او پە دې توگە حق حقدارنە رسىپى دېرلىپە بې وزله خلک دخە تا خە ملکىت خاوندان دى او هغە پە لې كچە طبىعى زيرمۇپە چې پە اختيار كې بې لرى دەرى دەلىمى سوئىپە دېتىموالى او مناسىبى تىكالا لۇزى خخە دنە كەپە اخىستولە كبلە دېرىتىت مۇثرىت لرى نوئىكە بىوزلە خلک دو خورە او مە مرە پە حالت كې زوند كوي دوى پە عمومى دەول سرە خان ئانى او محافظە كارە زوند لرى دەغە راز ئىنې كلتوري او تولىزىخندىونە، بىسواندى، لوبە، ناروغى او دەزوند ن سور ناوارە شرايط دبىوزلۇ خلکوپە برخه دى دوى پە غير صحى شرايط كې زوند كوي، شاقە او كم عايدە كارونە كوي او هم دېر وخت بې كارە وي چې دبىوزلى دلازىات توالى لامل گرخى

او كمولپە برخه كې بې هىخى كمىپە او اغيزناكىپە نەدى دې تولنى دابهير دبىوزلۇ او بىدايانا ترمىنخ واتىن زياتىو اودتولنى پە اقتصادىي، تولىزىوا سياسي بىرخوكىپە عدالىي او بى ثباتى لامل گرخىپە پاى كې امنىتىي، اقتصادىي او سياسي ثبات لە منخە ورلى او تولنە داداسى كې كىچون سرە مخامنخ كوي چې سياكول بې گران وي

او س پۈنستە دادە، چې تراوسە پە سورپە دەھيوا دەسىي اۋاقتصادىي تارىخ پە او بىدو كې، چې خە شوي او پە او سىنى سياسي او اۋاقتصادىي جريان كې، چې خە كىبىرى دبىوزلى پە كمول او لە منخە ورلو كې بې اغيزناك روپە لوبولى او كەنە؟ دەينىي شواهدو پە بىنستە داسى معلومىري چې، سرە لە دې چې پە بىسونە او روزنە، روغتىايى خەمتو نۇ، پە تولىد او خەماتىي ساحوازىزىربانىي پەرزو كې پانگە اچونە مخ پە زىاتپە دە، ماركىتپەنە هم دەمحصولاتو لە پلۇھ دك او دەول دەول چىنلۇنە لرى خود دبىوزلۇ خلکو ورتە لاس نە رسىپى، بىوزلە خلک ورلى، نالوستىي، ناروغە، بې كورە او پە ناوارە شرايط كې زوند كوي شتمن خلک چې دې تولنى لې كى جورپە دەھپەلە كارو نولگىيادى او خپلە تولە پىا ورتىا او انسەزى دەھپەلە كەپە لازىاتپە دەپە كاراچچىي او ئىنې داسى بىدايان هم شتە چې دبىوزلۇ خلکو سرە دەرسىپە احساس نە لرى هەدارنگە صدقە، خيرات، او ذكارات چې دبىوزلى پە لە منخە ورلو او كمولو كې پورە روپە لرى خنگە چې لازىمە دبىوزلى پە كمولو كې ترى اغيزمنە كەپە نە دەپورتە شوي.

داسې وي چې د پانګې د تراکم مخه و نیسي همدارنګه د منځ په زیاتې د مالیې وضع کول، د دوراني کریدیت په کاراچول او د حکم کو اصلاحات په دې برخه کې ستره مرسته کوي او له بله پلوه بیوزلی خلک په کلیو او بانډو کې په داسې ډول تنظیم او سازمانده ی شی چې د خان ځانی مخه و نیسي او د سازمان شویوا تحدی دی په چوکات کې اقتصادي او تولیزی چارې پرمخ بوئی دوی په اتحادیو کې کاري اړیکې ولري او د اتحادیو په درسل کې تولیدي او خدماتي چارې په خپله منځ ته بوئی

په دې برخه کې بایدو ویل شی، چې د پانګې تراکم د ټولنې په لړه کې پورې اړه لري او هم د بیوزلول خلکو خان ځانی ژوندا و هار خیزه کمزور تیاه ګه غوره عوامل دی چې د بیوزلی سبب ګرخي طبیعی ده چې د پانګې تراکم او د بیوزلی زیاتوالی اقتصادي او سیاسی خلا او په پایله کې په تولنه کې بې عدالتی، بې ثباتي او پې امنیتی منځ ته را پوري

خویوزله و ګړي زمونږ په تولنه کې د ډیره کې او په حقیقت کې هغه ستر پیت قوت دی چې باید په سازمانو نو او اتحادیو کې را برسیره او په خپل قوت او پیاوړ تیا سره بیوزلی له منځه یو سی په دې مانا چې بیوزلی د بیوزلول خلکو خڅه د باندي هڅو سره چې په زیاتیدو کې ده بیوزلول خلکو د سازمان ورکولو او د دوی ده څو د تنظیم کولو او پیاوړ تیا پرته امکان نه لري خودله بیا غوره پونښنه داده چې خنګه بیوزله خلک تنظیم او بیوزلی له منځه یو پل شي؟ د دې پونښني په خواب کې بایدو ویل شې چې د هغه تجربه له مخې چې په ځینو پر اختیائی هیوادون او په کوچنی کچه زمونږ په ځینو ولايتو نو کې ترلاس لاندې دی د بیوزلی دله منځه ورکول پاره دوی غوره غونښتنی ور اندي کېږي چې یوه ئې دې و زلول خلکو مالي اتکا او بله ئې دې و زلول خلکو یو والی دی دغه دواره غونښتنی یوه له بلې سره متقابلي او حمایوی اړیکې لري او د ډیو پې بلې د پیاوړ تیال مل ګرخې په دې توګه بیوزله خلک تولیز، اقتصادي او په پایله کې سیاسي قدرت پیدا کوي د دغه غونښن دلاس ته را پر لوبه لړ کې بیوزله خلک په پراخه توګه یو خای کېږي او پر اختیائی پروژې په عامه سطحه او د دوی په مستقیم ګډون سره طرحه او په کاراچول کېږي.

هر هغه هڅي او د پرمختیابي پروژو ترلاس لاندې نیول چې د دو لست او یا کومى بلی سرچینې خڅه کېږي او پر مخ بیسول کېږي د بیوزلول خلکو نیغه په نیغه ګډون په هغه کې شرطا او په کاردي چې بى و زله خلک په دې برخه کې د پریکړو نیولو، کنترول، شفافیت، حساب و رکونې، د پروژو د نظارت، تطبیق او ارزونې صلاحیتونه او مسؤولیتونه ولري

د بیوزلی او غربت ماہیت او اغیزې په هره تولنه کې خرگند حقیقت دی او تری ستر ګې نشي پتیدا د لته دا پونښنه هم رامینځ ته کېږي چې هغه پروسه او چلنډ چې د مختلفو مؤسسه له خود بیوزلی دله منځه ورکول او د ټولنې د پیاوړ تیال پاره سرته رسول شوی ده په راتلونکې کې تکرار شي او که کومه بله لارول تمول شې؟ بله پونښنه داده چې آیا د بیوزلول خلکو خڅه د باندې تهادونه او موسيات، یا په خپله بیوزلی خلک او یا په ګډه سره د بیوزلی په له منځه ورکې مثبت رول لو بولی شي؟

ددې پونښنويه څواب کې به دابنه وي چې یو ځغلنده نظر د پر اختیا مفهوم ته وشي، ترڅو لیدل شی چې له پر اخنيا خڅه په واقعي ډول خومره کارا خستل شوې دی پر اخنيا په غوڅه توګه د خلکو د ظرفیت نو د لور و لوا او ورته د کاري

فرصتونو برابر لو پروسه ده چې په دې لاره کې د کلیو د بیار غونی او پر اختیا وزارت ترڅيره حده زیارا یستلي ترڅو د بیوزلی کچه راتې تمه کړي او هبوا د دیو پې سیا تو لني په لور و خوچوی پر اخنيا په عمومي ډول سره د اقتصادی، ټولنیز، ګلتوري، سیاسي، روغتیابي، تربیتي، چاپېریالي، تخنیکي، تنظیمي، او نهادی اړخونو پیاوړ تیاده چې د اټول په ګډه یو بل سره متقابلي او حمایوی اړیکې لري او د پلان شوو پروګرامونو په پلې کولو سره تولنه و مطلوب لوري او مطلوب حالته رسوي په دې ډول پر اخنيا په غاره اخلي ترڅو خلک و کولاي شي د ژوند کچه او مسؤولیتونه په غاره اخلي ترڅو خلک و کولاي شي د ژوند کچه او کیفیت لور کړي دا ډول پر اخنيا به دوام لرونکي وي چې دا به په تولنه کې د دعالت، اقتصادی، سیاسي او تولیز شبات او امنیت سبب و ګرخې او تول خلک به د هو سازوند خاوندان شي.

داداسې پر اخنيا په لور له یو خود اقتصادی عام المنفعه پر اخنيا په غرزو طرحه او په کاراچونه، د بیوزلول خلکو په ګډون

آب در روستاهاره باز می‌کند

محمد عاطف «بایانی»

آب مایه بقای موجودات زنده و با ارزش ترین منبع طبیعی است که حیات انسانها، حیوانات و نباتات روی زمین وابسته به آن می‌باشد. آب در تمام عرصه‌های زنده گی خصوصاً زراعت، صنعت و تجارت نقش مهم و ارزنده دارد؛ در بخش زراعت برای آبیاری زمین ها و درختان، در ترانسپورت بحری سبب انتقال اموال توسط کشتی‌ها و در صنعت برای تولید انرژی مورد استفاده قرار گرفته و از محصولات و عایدات آن، انسان‌ها امارات معیشت می‌نمایند.

در افغانستان نبود و کمبود آب آشامیدنی صحی مشکل اصلی اکثر روستائیان را تشکیل می‌دهد. عدم آشنایی لازم روستاشینیان به رعایت حفظ الصحه محیطی؛ زمینه سرایت و انتشار بسیاری امراض مانند توبرکلوز، محرقه و اسهالات را مساعد گردانیده است. روی اصل توجه به این معضل؛ برنامه ملی آبرسانی، آبیاری و حفظ الصحه محیطی وزارت احیا و انکشاف دهات به همکاری دفتر یونیسف یک سلسه فعالیت‌های انکشافی را غرض پاسخ‌گویی به نیازمندی روستائیان ولایات غور، تخار، بامیان و سمنگان در ۹ ماه سال ۱۳۹۱ براه انداخته است.

پروژه‌های تطبیق شده در این پروسه شامل تمدید (۱۱) شبکه آبرسانی، حفر (۲۰۲) چاه عمیق و نیمه عمیق، ساختمان (۴۵) مبرز صحی و دو تحویلخانه به ارزش بیش از (۹۲) میلیون و (۴۳۵) هزار افغانی بوده که مورد استفاده (۱۵۵۶۱) خانواده روستایی و (۶۶۵۰) دانش آموز قرار گرفته است.

داساسي قانون په رنا کې

په
د
ل
ا
س
ا
س
ي
ق
ا
ن
و
ن
پ
ه
ر
ن
ا
ک
ې

خلورم فصل:

خلور اویایمه ماده

وزیران د وظيفې له پیله مخکې د
جمهور رئيس په وراندي، لاندیني لوره
کوي:

بسم الله الرحمن الرحيم

«دلوي خدادي په نامه لوره کوم
چې د اسلام د سپیخلي دین د حکمونو
حمایت، داساسي قانون او دافغانستان د
نورو قوانينو رعایت، د اتباعو د حقوقو
حافظت، د افغانستان د خپلواکۍ،
زمکني بشپړتیا او دخلکو دملی وحدت
ساتنه وکړم او په خپلو ټولو اعمالوکې
خدای حاضرګنیم او خپلې راسپارل شوې
وظيفې په ربتنیولی سره رسوم.»

پنځه اویایمه ماده

حکومت لاندیني وظيفې لري :

۱ - ددې اساسی قانون او نورو
قوانينو داحکامو او د محکمو دقتعي

پريکرو عملی کول؛

۲ - د خپلواکۍ ساتل، له زمکني
 بشپړتیا خڅه دفاع او په نړيواله تولنه
 کې د افغانستان د حیثیت او ګټو ساتل؛

۳ - د عامه نظم او امن ټینګول او

د هر راز اداري فساد له منځه ورل؛

۴ - د بودجې ترتیبول، د دولت
دمالي و ضعي تنظيمول او دعامه شتمنى

ساتل؛

- ۵ - د ټولنیزو، فرهنگي، اقتصادي او تکنالوژيکي پرمختيابي پروگرامونو طرح او تطبيق؛
- ۶ - د ملي شوري ته د ملي کال په پاڼي کي د سر ته رسيدلو چارو او دنوی ملي کال د مهمو پروگرامونو په باب ګزارش ورکول؛
- ۷ - د هغو نورو وظيفو تر سره کول چې ددې اساسی قانون او نورو قوانينو له مخې د حکومت له وظيفو خڅه ګتل شویدي.

شپږ اویایمه ماده

- حکومت د هېواد د سیاست د اساسی کربنو د تطبيق او د خپلو وظيفو د تنظيمولوپاره مقررات وضع او تصویبوي. دا مقررات باید د هیڅ قانون له نص يا روح سره مناقض نه وي.

اووه اویایمه ماده

- وزیران خپل وظایف د اداري واحدونو د آمرینو په توګه په هغو حدودوکې چې دا اساسی قانون او نور قوانین ېښکۍ، سره رسوي. وزیران له خپلو ټاکلو وظایفو خڅه د جمهور رئيس او ولسو جرګې په وراندي مسئولیت لري.

springs have been completed and handed-over to more than 20 thousand families at a budget of AFN 125 million and 550 thousand through National Solidarity Program. Also 815 utility projects of this program are under way at a cost of AFN 809 million. With the completion of these projects more than 86 thou-

canals, and water intakes have been completed through National Area-Based Development Program at a cost of AFN 84 million and 500 thousand. Currently 5764 families are benefiting the facilities of these projects. Likewise, 16.5-km road of Charsadah district and construction of 22 culverts have

the Ministry of Rural Rehabilitation and Development has constructed three projects in Ghor province comprising of two bridges and a 41 meters long suspension bridge, worth of AFN 19 million and 800 thousand. This project has provided necessary facilities to 4460 rural families. Social Protection Department of Ministry of Rural Rehabilitation and Development had strived a lot to provide services to vulnerable and poor people in the rural communities during disaster times.”

At the end of his interview Eng. Taj Mohammad Zelal added: In order to protect the flood threatened areas 2000 gabion boxes have been distributed in Chaghcharan, Dawlatyar and Shahrak districts in recent nine months. As well as 4170 ton food items have been distributed freely on 34139 in need families and 12276 under five years' children in Dawlatyar, Charsadah, Dolina, Shahrak, Tolak, Saghar, Tiora, Pasaband and Cheghcharan districts. Finally I have to say that we are making progress in every field, but it will take time to reconstruct our entire beautiful country.

sand families will provide with necessary facilities.

Regarding the activities of other programmes of the Ministry of Rural Rehabilitation and Development Eng. Zelal said, “At the same time, 27 development projects including micro hydro power plants, bridge and culvert, retaining wall, agricultural

been completed through National Rural Access Program of the Ministry of Rural Rehabilitation and Development at a budget of AFN 25 million and 460 thousand. As a result of this project 20 thousand families have access to social service centers and markets right now.

Also Regional Program of

Ghor in Last Nine Months

Written by:
Ashequllah Rahimi

Life has changed a lot for most Afghans since the Taliban was removed from power. During the Taliban regime most people were jobless, producing a very small economy. Foreign investors, as well as national investors, saw no benefit to invest their interests and money into a country that had so many economic, as well as political and social problems. However, after the fall of the Taliban in 2001, life has become considerably better for most people. This is due to growing peace and stability in the country. Most educated people who

were jobless during the Taliban regime are now working in government organizations, foreign organizations, and the private sector. Some people are busy working in private businesses. Some other people who are illiterate are now working in the reconstruction and renovation process of their country, particularly the rural communities and remote areas which is going on by Ministry of Rural Rehabilitation and Development (MRRD). The Ministry of Rural Rehabilitation and Development striving a lot to pave the ground for the residents of the rural communities to access job opportunities and execute developmental activities in their areas.

Ministry of Rural Rehabilitation and Development executes activities across the country through its five national development programs, Ghor is one of those provinces. There by I have inter-

viewed Rural Rehabilitation and Development Director of that province for development updates and achievements in that province during last nine months of this year.

In a brief interview with reporter of Dehkada (Village) Monthly Eng. Taj Mohammad Zelal, Rural Rehabilitation and Development Director of Ghor province said that during last nine months of 1391 (solar year) 204 development projects have been completed and handed-over to the rural communities of Ghor province at a budget of more than AFN 278 million. Out of these projects, 172 projects comprising of water intake, bridge and culvert, graveling of roads, safe drinking water wells, community center, agricultural and drinking water reservoir, retaining walls, micro hydro power and protection of

